

KALLELSE TILL JÄVSNÄMNDENS SAMMANTRÄDE

**Måndagen den 8 mars 2021 klockan 14:00
i Stadshuset Sal B/Teams**

Sammanträdet är inte öppet för allmänheten

Beslutsärenden

1	Tillsynsplan enligt miljöbalken 2021 samt behovsutredning för tillsyn - Tjänsteskrivelse - Behovsutredning - Förslag till tillsynsplan	JN21/5
2	Föreläggande med försiktighetsmått gällande Lästringe avloppsreningsverk - Tjänsteskrivelse	2020-3311
3	Attestförteckning för Jävsnämnden - Tjänsteskrivelse - Attestförteckning	JN19/8
4	Verksamhetsberättelse 2020 för Jävsnämnden - Tjänsteskrivelse - Verksamhetsberättelse	JN21/1
5	Internkontrollplan för Jävsnämnden 2021 - Tjänsteskrivelse - Internkontrollplan	JN21/7

6 Delegationsärenden

JN21/4

- Förteckning över anmälda delegationsbeslut

Karin Johansson
Ordförande

Jenny Sundqvist
Sekreterare

JN § Tillsynsplan enligt miljöbalken 2021 samt behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2021-2023

Diarienummer: JN21/5

Jävsnämnden är tillsammans med Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tillsynsmyndighet för miljöbalken i Nyköpings kommun. Enligt Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos en tillsynsmyndighet finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år och utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år. En tillsynsmyndighet ska även för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken.

Sveriges kommuner och regioner har gett ut "*Kommunala behovsutredning, en skrift om tillsynsbehov för miljötillsyn och livsmedelskontroll*". Behovsutredningen bygger på den modell som SKR tagit fram.

Enligt tillsynsplan 2021 kommer miljöenheten inspektera cirka 70 tillstånds- eller anmälningspliktiga miljöskyddsverksamheter, 50 anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter samt 270 icke-anmälningspliktiga miljö- och hälsoskyddsverksamheter. Planerad tillsyn kommer även ske på bland annat förorenade områden och enskilda avlopp. Tillsyn i form av ärendehandläggning planeras ta cirka 8700 timmar i anspråk och den skattefinansierade tillsynen planeras ta 2 900 timmar. Sammanfattningsvis bedöms det behövas 17 400 timmar för tillsyn under 2021 varav Jävsnämnden står för 700 timmar.

Lagstöd

Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13)

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

- 1) att** anta Tillsynsplan Jävsnämnden enligt miljöbalken 2021.
- 2) att** anta Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2021-2023.

Beslut till:

Akten

Beställarkontoret

Jävsnämnden

Tillsynsplan enligt miljöbalken 2021 samt behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2021-2023

Sammanfattning

Jävsnämnden är tillsammans med Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tillsynsmyndighet för miljöbalken i Nyköpings kommun. Enligt Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos en tillsynsmyndighet finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år och utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år. En tillsynsmyndighet ska även för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken.

Sveriges kommuner och regioner har gett ut "*Kommunala behovsutredning, en skrift om tillsynsbehov för miljötillsyn och livsmedelskontroll*". Behovsutredning bygger på den modell som SKR tagit fram.

Enligt tillsynsplan 2021 kommer miljöenheten inspektera cirka 70 tillstånds- eller anmälningspliktiga miljöskyddsverksamheter, 50 anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter samt 270 icke-anmälningspliktiga miljö- och hälsoskyddsverksamheter. Planerad tillsyn kommer även ske på bland annat förorenade områden och enskilda avlopp. Tillsyn i form av ärendehandläggning planeras ta cirka 8700 timmar i anspråk och den skattefinansierade tillsynen planeras ta 2 900 timmar. Sammanfattningsvis bedöms det behövas 17 400 timmar för tillsyn under 2021 varav Jävsnämnden står för 700 timmar.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Lagstöd

Miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13)

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

- 1) **att** anta Tillsynsplan Jävsnämnden miljöbalken 2021, samt
- 2) **att** anta Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2021-2023

Per Berggren

Miljöchef

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2021-02-19

Anna Jonsson

Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2021-02-19

Beslut till:

Akten

Beställarkontoret

Bilaga

Tillsynsplan Jävsnämnden miljöbalken 2021

Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2021-2023

Behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken 2021-2023

INNEHÅLL

BEHOVSUTREDNING FÖR TILLSYN ENLIGT MILJÖBALKEN 2021–2023.....	I
Inledning	1
Mål för verksamheten	1
Tillsyn	2
Styrd tillsyn	3
Miljöskyddsverksamheter	3
Tillsynsfrekvens styrd tillsyn miljöskyddsverksamhet	5
Hälsoskyddsverksamheter	4
Tillsynsfrekvens styrd tillsyn hälsoskyddsverksamheter.....	5
Behovsprioriterad tillsyn.....	5
Tillsyn förorenade områden	6
Tillsyn enskilda avlopp	6
Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk	7
Nationella tillsynsprojekt	7
Strandbad	7
Trängseltillsyn serveringar.....	8
Småbåtshamnar.....	8
Fordonstvättar	8
Bensinstationer	9
Reningsverk mindre.....	9
Livsmedel och foder.....	9
Lantbruk med 30-100 djurenheter.....	9
Jordbruk spannmålsodling >100 hektar.....	10
Vårdboenden	10
Idrottslokaler	10
Tandläkarmottagningar	10
Fordonsverkstäder.....	10
Tillsyn av kemikalier	11
Golfbanor	12
Konstgräsplaner	12
Lantbruk med färre än 30 djurenheter	13

Fastigheter med skrot och avfall.....	13
Enskilt dricksvatten	13
Hälsoskyddslokaler	13
Fastighetsägarnas egenkontroll	14
Radon i flerfamiljshus	14
Frisörsalonger	14
Kosmetiska produkter	14
Dagvatten	15
Kommunala naturreservat.....	15
Sprängämnesprekursorer	15
Tillsyn hantering av jordmassor i exploateringsprojekt	16
Rökfria miljöer	16
Vattenskyddsområden	16
Krogbuller och evenemang	16
Animaliska biprodukter	17
Prioritering tillsynsbehov	17
Tillsynsfrekvens behovsprioriterad tillsyn.....	18
Händelsestyrd tillsyn	19
Ostlänken.....	19
Förorenade områden	19
Köldmedierapporter	19
Miljöskyddsärenden	20
Hälsoskyddsärenden	20
Avloppsärenden	20
Olyckor	20
Minireningsverk.....	20
Resursbehov händelsestyrd tillsyn.....	21
Skattefinansierad tillsyn	21
Sanktionsavgifter och åtalsanmälningar	21
Fosforfällor	22
Obefogade klagomål	22
Planer och projekt	22
Avfallsdispenser	22
Service och vägledning	23
Resursbehov skattefinansierad tillsyn	23
Totalt resursbehov tillsyn miljöbalken	24
2021-2023	24

Inledning

Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos den operativa tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska avse en treårsperiod och den ska ses över vid behov dock minst en gång per år. Ett register ska också föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Baserat på utredningen och registret ska tillsynsmyndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan. Den operativa tillsynsmyndigheten ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor.

Miljöenheten utför tillsyn på uppdrag av både Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och Jävsnämnden.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har gett ut Kommunala behovsutredningar, en skrift om tillsynsbehov för miljötillsyn och livsmedelskontroll. Skriften syftar till att beskriva hur en behovsutredning kan genomföras och vilka bedömningar kommunen behöver göra. Denna behovsutredning bygger på den modell som SKR tagit fram.

Mål för verksamheten

Miljöbalkens bestämmelser syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

Sverige har även ett miljömålssystem som består av ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål samt ett antal etappmål. Generationsmålet är ett övergripande mål som inriktar den svenska miljöpolitiken och är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. De 16 miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Agenda 2030 är den nya utvecklingsagendan som består av 17 mål med sammanlagt 169 delmål. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling, den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Nyköpings kommun jobbar utifrån perspektiven i det dagliga arbetet.

Kommunfullmäktige i Nyköping har beslutat om en miljö- och folkhälsost strategi. Det är ett övergripande styrdokument som ska införlivas genom beställningar. Inriktningen för kommunens och Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens miljö- och folkhälsoarbete grundar sig på de sexton nationella miljökvalitetsmålen och de elva nationella folkhälsomålen.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden arbetar för måluppfyllelse inom alla miljökvalitetsmål men har prioriterat områdena ingen övergödning, giffri miljö och god

bebyggd miljö. Prioriterade för tillsyn är känsliga grupper som barn, sjuka och äldre. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har även beslutat att senast 2020 ska alla enskilda avlopp vara inventerade och de ska vara åtgärdade senast 2022.

Tillsyn

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kapitlet miljöbalken, med vissa undantag. I reglemente för Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden som är antagen av kommunfullmäktige 2018-12-11 anges att nämnden har fått bli detta ansvar.

Jävsnämnden har fått motsvarande ansvar för tillsynen på verksamheter som Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har driftsansvar för. Detta gäller t ex kommunala avloppsreningsverk, avfallsanläggningar och vägar.

Enligt 1§ kapitel 26 miljöbalken gäller " Tillsynen skall säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Tillsynsmyndigheten skall för detta ändamål på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

Enligt 1§ kapitel 26 miljöbalken gäller "Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska:

1. på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse,
2. underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt de handlingsregler som avses i 1 genom information och liknande verksamhet, och
3. fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd är tillräckliga. *Lag (2020:627).*

Behovsutredningen har delat in tillsynsbehovet i fyra kategorier i enlighet med Sveriges kommuner och regioner. De fyra kategorierna är:

- *Styrd tillsyn*
- *Behovsprioriterad tillsyn*
- *Händelsestyrd tillsyn*
- *Skattefinansierad tillsyn*

Styrd tillsyn

De verksamheter som har störst behov och krav på tillsyn är de tillståndspliktiga verksamheterna samt de anmälningspliktiga miljö- och hälsoskyddsverksamheterna. För dessa verksamheter styrs tillsynen via lagstiftning och tillsynsbehovet ska täckas i tillsynsplanen i form av årliga tillsynsaktiviteter. I Nyköpings kommun finns cirka 300 verksamheter som är tillstånd- eller anmälningspliktiga och som kommunen har tillsyn över.

Tillsynsbehovet är gemensamt för samtliga operativa myndigheter och styrs av staten i lagstiftning. Behovet planeras med stöd av tillsynsvägledning från de centrala myndigheterna, bland annat Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Styrd tillsyn är som ett grunduppdrag från staten där kommunerna har mindre möjlighet att påverka. Tillsynsbehovet är detsamma oavsett om det är en statlig eller kommunal myndighet som utför den operativa tillsynen.

Miljöskyddsverksamheter

Med miljöfarlig verksamhet avses:

- *utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten*
- *användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller*
- *användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.*

Miljöfarlig verksamhet är mycket omfattande och regeringen har därför i miljöprövningsförordningen definierat vilka verksamheter och åtgärder som avses i 9 kapitlet miljöbalken som är tillståndspliktiga och anmälningspliktiga.

Nyköpings kommun har tagit över miljötillsynen för 12 stycken tillståndspliktiga verksamheter i kommunen. Nuvarande beslut om överlåtelse av tillsyn är från 1999 med en revidering 2004. Beslutet behöver uppdateras efter nu gällande lagstiftning. En översyn av vilka verksamheter som tagits över och en begäran om nytt beslut bör ske under år 2021. Begäran görs hos länsstyrelsen av kommunfullmäktige.

A-verksamheter

Verksamheter som kräver tillstånd från Mark- och miljödomstolen kallas A-verksamheter. I Nyköping gäller detta t ex Skavsta flygplats. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har inte tagit över tillsynen över någon A-verksamhet men deltar vid t ex samråd vid verksamheterna.

B-verksamheter

Verksamheter som kräver tillstånd från länsstyrelsen (miljöprövningsdelegationen) kallas B-verksamheter. 18 av dessa har Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden tagit över tillsynsansvaret på från länsstyrelsen. Exempel på tillståndspliktiga verksamheter i Nyköpings kommun är större lantbruk, avfallsanläggningar och täkter.

C-verksamheter

Verksamheter som är anmälningspliktiga till miljöenheten kallas C-verksamheter. I miljöprövningsförordningen framgår vilka verksamheter som är anmälningspliktiga och vilka som är tillståndspliktiga. Exempel på anmälningspliktiga verksamheter är bensinstationer och skjut- och motorbanor.

Industriutsläppsverksamheter

I Nyköping finns verksamheter som omfattas av industriutsläppsbestämmelserna som är en följd av industriutsläppsdirektivet, IED. Det är endast vissa tillståndspliktiga verksamheter som berörs och i Nyköping är de i dagsläget sju stycken. De verksamheter som Miljöenheten har tillsyn över och som lyder under IED är fem lantbruk, Björshults avfallsanläggning och Rörmontage AB. Bestämmelserna medför skärpningar i kraven att tillämpa bästa möjliga teknik och att redovisa utsläpp.

Den operativa tillsynsmyndigheten ska, med utgångspunkt i myndighetens tillsynsplan, upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för varje verksamhet som är tillståndspliktig enligt IED-bestämmelserna.

I tillsynsprogrammet ska tillsynsmyndigheten bestämma hur ofta tillsynsbesök ska genomföras. Tiden mellan två tillsynsbesök ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för miljön. Om verksamheten innebär betydande risker för miljön får tiden inte överskrida ett år och i andra fall får den inte överskrida tre år. Dessa anläggningar ingår i tillsynsplan 2021.

I tillsynsplan för respektive nämnd finns tillsynsprogram för IED verksamheterna.

Tillsynsfrekvensen styrd tillsyn miljöskyddsverksamhet

Bransch (tillsynsområde)	Tillsynsintervall (år)	Antal objekt	2021	2022	2023
Eberspächer	1	1	1	1	1
Stena Metall	1	1	1	1	1
Saint-Gobain deponin	1	1	1	1	1
Krematoriet	1	1	1	1	1
Stigtomta reningsverk ¹	1	1	1	1	1
Rörmontage	1	1	1	1	1
Täkter, krossar och asfaltsverksamheter. B	1	4	4	4	4
Täkter, krossar och asfaltsverksamheter. C	1	2	0	1	0
Påljongshage kross	1	1	1	1	1
Sjukhuset	1	1	1	1	1
Björshults avfallsanläggning ²	1	1	1	1	1
Mellanlager för trädgårdsavfall ³	1	7	7	7	7
Nyköpings bussdepå	1	1	1	1	1
Jordbruk >200/400 B	1	5	5	5	5
Jordbruk, djur 100-300 C	2	7	4	3	4
Betongindustrier	2	3	0	3	0
Avfallsverksamheter ⁴	2	15	15	0	15
Reningsverk större ⁵	2	13	0	13	0
Bensinstationer	2	26	26	0	26
Skrothantering	2	2	0	2	0
Fordonstvättar	2	11	0	11	0
Lack och lösningsmedel	2	6	0	6	0
Livsmedel och foder	2	3	0	2	0
Metallverkstäder	3	8	0	0	8
Plasttillverkare	3	6	0	0	6
Energianläggningar	3	3	3	0	0
Skjut- och motorbanor	3	16	0	0	16
Totalt antal		145	74	67	100
Antal verksamheter MSN		121	60	48	86
Antal verksamheter Jävsnämnden		24	14	19	14
Totalt resursbehov styrd tillsyn miljöskydd			1350 timmar	1400 timmar	1400 timmar
Resursbehov styrd tillsyn MSN			950 timmar	1000 timmar	1200 timmar
Resursbehov styrd tillsyn Jävsnämnden			400 timmar	400timmar	200 timmar

¹ Tillsyn utförs av Jävsnämnden

² Tillsyn utförs av Jävsnämnden

³ Tillsyn utförs av Jävsnämnden

⁴ Tillsyn utförs delvis av Jävsnämnden

⁵ Tillsyn utförs delvis av Jävsnämnden

Hälsoskyddsverksamheter

De verksamheter där det finns risk för att människor utsätts för hälsorisker eller kan orsaka att människor får besvär eller blir sjuka av miljön brukar kallas hälsoskyddsverksamheter.

Verksamheter som är anmälningspliktiga till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden kallas H-verksamheter och dessa anges i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Utbildningsverksamhet

För att få driva förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola eller internationell skola krävs en anmälan till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Vid tillsyn på utbildningsverksamhet sker även tillsyn enligt tobakslagen på rökfria miljöer.

Hygienlokaler

Det krävs en anmälan till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för att få bedriva verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur nålar, piercingverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg. Exempel på dessa verksamheter är tatuerare, fotvårdare och akupunktörer. En växande bransch är skönhetsbranschen där det är vanligt att stickande och skärande verktyg används i behandlingar.

Bassängbad

Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor är anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Denna typ av verksamhet varierar från det stora badhuset till hotell med mindre pooler

Solarieverksamheter

Det är anmälningspliktigt att bedriva verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten. Bestämmelser om strålning regleras i strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar. De har utfärdats med stöd av strålskyddslagen. Miljöbalken är tillämplig vad gäller hälsoskyddet som exempelvis för rengöring av solariebädden. Från och med september 2018 är det, i och med ändringar i strålskyddslagen, möjligt att genomföra kontrollköp för att kontrollera åldern hos kunderna som ett underlag för tillsynen. Köpen får enbart genomföras av personer som fyllt 18år.

Tillsynsfrekvens styrd tillsyn hälsoskyddsverksamheter

Bransch (tillsynsområde)	Tillsynsintervall (år)	Antal objekt	2021	2022	2023
Hygienlokaler	3	37	37	0	0
-Tatuerare		-5			
-Fotvårdare		-18			
-Övrig blodsmitta		-14			
Bassångbad	3	7	7	0	0
Hjortensbergsbadet	1	1	1	1	1
Förskola, öppen förskola	3	55	0	0	55
Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola, grundsärskola, specialskola eller förskoleklass.					
Fritidshem och öppen fritidsverksamhet	3	47	0	47	0
Solarier	2	6	6	0	6
Totalt antal hälsoskydds verksamheter		153	51	48	62
Totalt resursbehov styrd tillsyn hälsoskydd			600 timmar	850 timmar	900 timmar

Behovsprioriterad tillsyn

De verksamheter som inte är anmälningspliktiga har en behovsprioriterad tillsyn. Detta omfattar även statliga tillsynsprojekt och avloppsinventeringar. Staten anger behovet genom lagstiftning och vägledning. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden planerar denna tillsyn och prioriterar resurserna utifrån lokala tillsynsbehov, lokala kunskaper och riskanalys. Tillsynsbehovet planeras och fördelas över tre år och tillsynen sker i form av återkommande tillsyn. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden anger även vilka delar av tillsynen som inte ska prioriteras utan istället ske genom sporadisk tillsyn vid behov.

Antalet branscher som inte tidigare haft tillsyn och kräver behovsprioriterad tillsyn inom de närmsta tre åren bedöms öka. Inom vissa branscher saknar kommunen en övergripande bild av hur verksamheterna sköts, inom andra branscher har erfarenheter från nationella projekt eller tillsyn i andra kommuner visat att tillsynsbehovet är stort.

Det är svårt att uppskatta det totala antalet icke-anmälningsskyldiga verksamheterna i kommunen då till exempel daglig verksamhet och åtgärder omfattas. Nedanstående verksamheter är de områden där miljöenheten genom erfarenhet och omvärldsbevakning bedömer att det finns ett tillsynsbehov i Nyköpings kommun.

Tillsyn förorenade områden

I databas för förorenade områden (EBH-stödet) finns drygt 450 objekt registrerade i Nyköpings kommun. Av dessa är ca 160 objekt riskklassade enligt Naturvårdsverkets metodik MIFO (Metodik för Inventering av Förorenade Områden). Hälften av dessa (ca 75 objekt) tillhör riskklass 1 eller 2, vilket innebär mycket stor risk respektive stor risk för människors hälsa eller miljön och flertalet av dessa är kommunens tillsynsobjekt. För att kunna utföra åtgärder krävs bidrag från staten (Naturvårdsverket via Länsstyrelsen). Miljöenheten har tagit fram en plan för vilka objekt som ska prioriteras under 2021 vilken omfattar planerad tid på 700 timmar.

Genom bland annat miljöenhetens tillsynsarbete har statliga bidrag beviljats för Slottsvakten, två platser i Ålberga, Näve kvarn och Bålsjön. För att minska riskerna med de förorenade områdena behövs en högre åtgärdstakt under de kommande åren. Under 2021 finns en förhoppning att komma vidare med ansökningar gällande åtgärder i de områden där huvudstudier nu avslutats; Näve kvarn, Ålberga del 2 samt Bålsjön.

Tillsyn enskilda avlopp

I enlighet med vattendirektivet och förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön har miljö kvalitetsnormer beslutats av vattenmyndigheten. Syftet är att uppnå god status i alla vattenförekomster. Miljö kvalitetsnormerna anger de kvalitetskrav som gäller för varje vattenförekomst inom vattendistriktet, avseende ytvatten och grundvatten.

I kommunen finns cirka 6 500 enskilda avlopp och nämnden har som mål att dessa ska vara inventerade senast år 2020 och åtgärdade senast 2022. Under åren 2021 till 2022 kommer främst arbetet att vara inriktat på att följa upp de enskilda avlopp som tidigare inventerats och fått krav på åtgärd. Några enstaka enskilda avlopp kvarstår att inventera under 2021.

Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk⁶

Tillsynen av Brandholmens reningsverk åligger länsstyrelsen men miljöenheten har tillsynsansvar över ledningsnätet. Ledningsnätets status har allt större inverkan på de faktiska utsläppen från avloppssystemen, via till exempel bräddning och egenkontroll krävs av verksamhetsutövaren. Tillsynsbehovet bedöms vara högt med årlig tillsyn.

Nationella tillsynsprojekt

Varje år genomför flera av de nationella myndigheterna tillsynsprojekt. Dessa är en stor möjlighet till kompetensutveckling och samverkan mellan landets kommuner. Miljöenheten deltar i de projekt som bedöms rymmas inom uppdraget. Deltagande stäms av med beställarkontoret.

Hästgårdar

Under 2021 planerar miljöenheten delta i Jordbruksverkets nationella tillsynsprojekt om hästar och gödsel. Hästgårdar saknar ofta egen spridningsareal för gödsel vilket ibland kan leda till problem med gödselhanteringen. Miljöenheten får ibland klagomål på dessa verksamheter och för att få en övergripande bild av hur verksamheterna följer gällande lagstiftning samt en kompetenshöjning för personalen planeras deltagande i projektet.

Bekämpningsmedel

Under 2021 planerar miljöenheten även att delta i Kemikalieinspektionens nationella tillsynsprojekt om bekämpningsmedel som har krav om godkännande i Sverige. Kontroller kommer att ske av biocidprodukter och växtskyddsmedel hos primärleverantörer och återförsäljare. Syftet med inspektionerna är att öka företagets medvetenhet om de regler som finns rörande bekämpningsmedel samt Kemikalieinspektionen kommer stödja kommunerna i deras tillsyn på detta område.

Hudkrämer

Under 2021 planerar miljöenheten att delta i Läkemedelsverkets nationella tillsynsprojekt om tillsyn av hudkrämer. Syftet med projektet är att skydda konsumenter från produkter som inte följer gällande regler. Tillsynen görs genom att granska produkternas ingrediensförteckningar för att säkerställa att de inte innehåller vissa förbjudna ämnen och för att kontrollera att produkterna är korrekt märkta. Exempelvis har läkemedelsverket sett en ökning på marknaden av blekande hudkrämer med förbjudet innehåll av exempelvis kvicksilver och hydrokinon.

Strandbad

I Nyköpings kommun finns 19 strandbad som har regelbunden vattenprovtagning. Ingen regelbunden tillsyn i övrigt sker på strandbaden utan endast efter klagomål. I kommunen

---

⁶ Tillsynen utförs av Jävsnämnden

finns även en badplats som lyder under badvattendirektivet och den ska ha en badvattenprofil som beskriver badvattnet, eventuella föroreningskällor, algutbredning, kontrollpunkter och åtgärder mot föroreningar. Det finns även flera badplatser som används utan att någon provtagning sker. Miljöenheten bedömer att utökad tillsyn krävs.

Trängseltillsyn serveringar

Sedan april 2020 bedriver miljöenheten, tillsammans med livsmedelsenhetsen trängseltillsyn riktad mot serveringsställen i kommunen. Sedan 1 juli bedrivs tillsynen enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen med tillhörande föreskrift (HSLF 2020:70) om ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF 2020:37) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Föreskriften gäller fram till den 31 maj 2021.

I kommunen finns ca 75 - 80 verksamheter som omfattas av bestämmelserna. Tillsynen bedrivs utifrån en bedömning av var det finns störst risk för trängsel. Tillsynen utförs genom oanmälda kontroller dag- och kvällstid både under vardagar och helger samt efter att klagomål inkommit. Vid tillsynen kontrolleras bland annat att det inte förekommer trängsel i lokalerna och att gäster kan hålla minst en meters avstånd till andra sällskap både när de sitter ned och när de rör sig i lokalen. Det ska även finnas information till gäster om att hålla avstånd och möjlighets för gäster att tvätta händer med tvål och vatten, alternativt ska handsprit erbjudas, det ska även finnas särskilda hygienrutiner för personalen.

Småbåtshamnar

I Nyköping har flera båtbottentvättar med reningsanläggningar installerats i småbåtshamnar och ytterligare några är på gång. Dessa utgör en viktig del i att minska utsläpp av bland annat zink, koppar och TBT (tributyltenn), diuron och irgarol i våra vatten och sediment. För att reningsanläggningarna ska fungera krävs tömning, filterbyten, rutiner och provtagning.

Fordonstvättar

Fordonstvättar som tvättar mer än 5000 personbilar per kalenderår är anmälningspliktiga. I Nyköpings kommun finns cirka 18 fordonstvättar som tvättar färre bilar än 5000 stycken men som ändå kan ha stor miljöpåverkan. Vid fordonstvätt släpps metaller, oljeprodukter och andra organiska och oorganiska ämnen ut med avloppsvattnet. Föroreningarna härrör från tvättkemikalierna, smuts från vägbeläggning, fordon och däck. Förutom avloppsvattnet uppstår miljöpåverkan även genom vattenförbrukning samt avfallshanteringen. Det avfall som uppkommer vid fordonstvättar utgörs till stor del av farligt avfall från rening av avloppsvatten, främst oljehaltigt material. De 18 fordonstvättar som inte är anmälningspliktiga bedöms kräva regelbunden tillsyn och tillsynen samordnas med inspektionerna på de anmälningspliktiga verksamheterna

Bensinstationer

Bensinstationer som säljer mer än 1000 kubikmeter drivmedel per kalenderår är anmälningspliktiga. I Nyköpings kommun finns fem bensinstationer som ligger under anmälningsgränsen och miljöenheten bedömer att dessa kräver återkommande tillsyn. På en bensinstation kan miljöpåverkan ske på flera sätt, exempelvis genom avfallshanteringen, skötsel och kontroll av oljeavskiljare och hur spillzoner är utformade. Tillsynen samordnas med tillsyn på de anmälningspliktiga bensinstationerna.

Reningsverk mindre

Avloppsvatten innehåller föroreningar och smittämnen och det är därför viktigt att avloppsreningsverken sköts på rätt sätt så att de inte påverkar miljön eller människors hälsa negativt. Avloppsreningsverk som är dimensionerade för färre än 200 personekvivalenter är inte anmälningspliktiga till miljöenheten. Miljöenheten bedömer dock att de cirka 30 avloppsreningsverken som är dimensionerade för fler än 25 personekvivalenter i kommunen kräver återkommande tillsyn för att kontrollera att de sköts på rätt sätt. Vid tillsynen kontrolleras att tillverkarens rutiner följs, exempelvis att slamtömning och kemikaliepåfyllning sker med rätt intervall. Dessa avloppsreningsverk har krav på regelbunden provtagning av avloppsvattnet för att säkerställa att reningen fungerar och miljöenheten granskar de inkomna rapporterna och följer upp vid behov.

Livsmedel och foder

Enligt miljöprövningsförordningen är vissa verksamheter som på olika sätt hanterar livsmedel och foder anmälningspliktiga. Dessa verksamheter har återkommande tillsyn. I Nyköping finns Högåsens vattenverk samt Stigtomta kvarn som hanterar livsmedel och foder men dessa verksamheter är inte anmälningspliktiga. Miljöenheten bedömer att dessa verksamheter behöver regelbunden tillsyn och att inspektionen kan samordnas med de anmälningspliktiga verksamheterna i branschen.

Lantbruk med 30-100 djurenheter

Miljöenheten har tillsynsansvaret för miljöfrågor på verksamheter som har mellan 30 till 100 djurenheter men dessa verksamheter är inte anmälningspliktiga enligt miljöbalken. I Nyköpings kommun finns det cirka 30 verksamheter och miljöenheten bedömer att dessa kräver regelbunden tillsyn. Miljöenheten har tillsynsansvar för att lagringskapaciteten för gödsel är tillräcklig, att dokumentation av gödselproduktionen finns. Miljöenheten kontrollerar även, när det är relevant, att det finns växtodlingsplan, markkarta, bekämpningsmedelshanteringen och i förekommande fall kontrolleras även farligt avfall, oljeavskiljare, cisterner, köldmedia och energianvändningen.

Jordbruk spannmålsodling >100 hektar

Spannmålsodlare kan påverka miljön bland annat genom deras användning av bekämpningsmedel och miljöenheten bedömer att det finns cirka 40 stycken större spannmålsodlingar som behöver återkommande tillsyn. Miljöenheten har ansvar för att kontrollera hanteringen och förvaringen av bekämpningsmedel, att de har en sprutjournal samt att sprutan är godkänd och att de är behöriga att använda bekämpningsmedel. Miljöenheten kontrollerar även, när det är relevant, att verksamheterna har en växtodlingsplan med uppgifter om kvävetillgång och en markkarta. I förekommande fall kontrolleras även farligt avfall, oljeavskiljare, cisterner, köldmedia och energianvändningen.

Vårdboenden

Lokaler för vård är till exempel äldreboenden, gruppboenden, flyktingboenden och HVB-hem. Dessa verksamheter med lokaler för gemensamt nyttjande samt med personer som sover där bedöms kräva återkommande tillsyn och ingår i Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens prioriterade grupper.

Idrottslokaler

Idrottslokaler som används av elever under skoltid och ligger i angränsning till en skola har inspekterats i samband med utbildningsverksamheten men ansvarsfrågan har varit problematisk. I kommunen finns cirka 30 gymnastiksalor som används av elever. I idrottslokaler finns risk för bland annat objektburen smitta samt för olägenheter på grund av bristfällig städning samt buller. Idrottslokalerna bedöms kräva återkommande tillsyn.

Tandläkarmottagningar

Amalgam användes länge för att laga tänder men trots att det inte används längre finns det kvar både i tänder och i avloppsledningar. Amalgam i fyllningar är en stor källa till kvicksilverutsläpp i Sverige. Vid tillsyn på tandläkarmottagningar kontrolleras amalgamavskiljare inklusive rutiner för skötsel och kontroll, provtagningsresultat av vatten efter amalgamavskiljarna, hantering av kemikalier och farligt avfall samt att avloppsledningar som kan innehålla kvicksilver är uppmärksammade. Miljöenheten bedömer att tandläkarmottagningar kräver återkommande tillsyn.

Fordonsverkstäder

Fordonsverkstäder kan påverka miljön på flera olika sätt och det är därför viktigt att verksamheten bedrivs säkert. Exempelvis är det viktigt att spill inte sprids till mark, dagvatten eller via golvbrunnar till hav eller åar. Det är även viktigt att tvättvatten från avspolning av fordon hanteras på rätt sätt och verksamheten har kontroll över att de kemikalier som hanteras i verksamheten sker på ett säkert sätt. På fordonsverkstäder

uppkommer även farligt avfall och det är även viktigt att detta hanteras på ett säkert sätt. I Nyköping finns ungefär 44 fordonsverkstäder och miljöenheten bedömer att dessa verksamheter kräver återkommande tillsyn.

Tillsyn av kemikalier

Kommunens tillsynsansvar för kemikalier är omfattande. Kommunen har för närvarande endast återkommande tillsyn på växtskyddsmedel hos lantbruk och har deltagit i nationella tillsynsprojekt men ingen ytterligare planerad tillsyn.

Tillsynen kan delas in i tre områden:

1. Tillsyn av kemiska produkter
2. Tillsyn av bekämpningsmedel
3. Tillsyn av varor

1. Tillsyn av kemiska produkter

Det finns många kemiska produkter vars egenskaper gör att de kan vara farliga för människor och miljön. Det finns därför bestämmelser om exempelvis hur de ska märkas och förvaras. Kommunen ansvarar exempelvis för tillsyn av att märkningen är på svenska, att det finns piktogram, namn på tillverkare och att den är lättläst med mera. Kommunen har även tillsynsansvar på att barnskyddande förslutning finns på produkter där detta är ett krav och att den fungerar samt att de kemiska produkterna förvaras på ett godtagbart sätt i butiken. Vissa produkter har även specialbestämmelser som grilltändvätska, lampolja, färg, lack samt tvätt- och rengöringsmedel. För närvarande utförs ingen regelbunden tillsyn.

2. Tillsyn av bekämpningsmedel

Bekämpningsmedel är produkter som förebygger eller motverkar att djur eller växter orsakar skada och de kan antingen vara biocider eller växtskyddsmedel. Vid tillsyn av biocidprodukter och växtskyddsmedel kontrolleras att företagen följer aktuella regler, att produkterna är rätt märkta och förpackade samt att de är tillåtna eller godkända av Kemikalieinspektionen.

Kommunen behöver årligen rapportera till Kemikalieinspektionen vilken tillsyn av växtskyddsmedel i detaljhandeln som har utförts. Kommunen behöver då svara på hur många inspektioner inom detaljhandeln som har utförts, hur många inspektioner har utförts där man kontrollerade godkännande, märkning, överlåtelsestillstånd för särskilt farliga kemiska produkter, förpackning och förvaring av växtskyddsmedel. Kommunen behöver även svara på vilka åtgärder som har vidtagits vid brister, exempelvis miljösanktionsavgifter, förbud eller åtalsanmälningar. För närvarande består tillsynen av granskning av anmälningar från verksamheter och tillsyn på hantering inom lantbruk.

3. Tillsyn av varor

Kommunen ansvarar för tillsyn över butikens och grossisters försäljning av varor om de i sin tur har köpt varorna från svenska leverantörer. Exempel på varor som kommunen har tillsyn över är hemelektronik, leksaker, skor, kläder och inredning. Exempel på tillsyn som kommunen kan göra är att kontrollera om det finns ämnen över en viss förbjuden halt i en vara. För att kontrollera det är kemiska analyser en användbar metod. Nyköping var med i ett nationellt tillsynsprojekt 2014 och då upptäcktes en för hög halt av bly i ett smycke inköpt i Nyköping. Kommunen kan även ha tillsyn på elektriska och elektroniska produkter där det finns krav på dokumentation och märkning. Det finns även krav på att företag som säljer varor som innehåller vissa särskilt farliga ämnen kan lämna information till kunder. En vara kan omfattas av flera olika regelverk exempelvis leksaker som är strängt reglerade medan andra varor inte omfattas av lika många regler.

Golfbanor

På golfbanor sker regelbundet spridning av kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel och miljöenheten har tillsyn över hur det utförs. Om delar av golfbanan ligger inom ett vattenskyddsområde gäller särskilda regler. Förutom själva spridningen sker även en hantering av kemikalier på golfbanorna. Idag sker endast en begränsad tillsyn i samband med till exempel nationella projekt.

Konstgräsplaner

Det finns idag cirka 1200 konstgräsplaner i Sverige och flera nya planer byggs varje år. För att underlaget på en konstgräsplan ska ha de önskade egenskaperna fylls planen med stora mängder fyllnadsmaterial, oftast i form av gummigranulat.

De gummigranulat som används på konstgräsplaner är SBR (återvunna bil- och maskindäck), EPDM (nyttillverkat vulkaniserat industrigummi) eller TPE (nyttillverkad termoplast). Olika typer av organiskt fyllnadsmaterial förekommer också (till exempel kork, bark och kokosfiber). Användningen av organiskt fyllnadsmaterial är än så länge begränsad.

Den typ av gummigranulat som används i konstgräsplaner är så små (2-3 mm) att de räknas som mikroplast när de sprids till miljön. Regelbunden användning och skötsel av konstgräsplaner leder till att gummigranulat försvinner från planen och behöver ersättas. En del av detta svinn sprids till miljön. De gummigranulat som används i konstgräsplaner kan innehålla olika typer av farliga ämnen. I Nyköping finns 8 planer med gummigranulat och tre konstgräsplaner med övriga material (sand och nålfiltsmatta). Idag sker ingen tillsyn av skötsel av konstgräsplaner.

Lantbruk med färre än 30 djurenheter

Miljöenheten har tillsynsansvaret för miljöfrågor på verksamheter med mindre än 30 djurenheter, men dessa är ej anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Då miljöenheten ibland får klagomål på dessa verksamheter bedöms dessa kräva tillsyn. Främst gäller det hästgårdar där det ofta är brist på egen spridningsareal vilket kan leda till problem med gödselhantering. Andra tillsynsområden är till exempel avfall, kemikalier och cisterner. Under 2021 utför Jordbruksverket ett nationellt projekt om häst och gödsel och en ny bedömning gällande tillsynsbehov kommer att utföras efter det.

Fastigheter med skrot och avfall

I kommunen finns ett antal kända fastigheter på vilka det förvaras en mängd skrot och avfall. Dessa tillhör miljöenhetens tillsynsområde då en del av det som förvaras på fastigheterna är miljöfarligt. Miljöenheten får varje år in ett antal klagomål på fastigheter med skrot och avfall. Genom att bedriva samlad tillsyn på dessa fastigheter effektiviseras arbetet. Idag bedrivs ingen förebyggande tillsyn på dessa fastigheter.

Enskilt dricksvatten

Socialstyrelsen gjorde 2007 en nationell sammanställning av 5000 analysresultat som visade att endast cirka 20% av proverna var tjänliga som dricksvatten och lika stor andel var otjänliga. Kvalitetsproblemen ser olika ut i bergborrade och grävda brunnar men den vanligaste orsaken till dåligt dricksvatten i båda typerna var för hög halt mikroorganismer, till exempel bakterier. Arsenik var den vanligaste orsaken till otjänligt dricksvatten bland bergborrade brunnar och uran, nitrat och koppar bland de grävda brunnarna. Höga halter av natrium och klorid kan tyda på ett överuttag av grundvatten. Tillsyn av större dricksvattentäkter sker enligt livsmedelslagstiftningen. Med stöd av miljöbalken har miljöenheten tillsyn över enskilda och mindre anläggningar. Idag sker ingen tillsyn av enskilt dricksvatten.

Hälsoskyddslokaler

Enligt 45§ förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska kommunen ägna särskild uppmärksamhet åt:

1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen,
2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande,
3. samlingslokaler där många människor brukar samlas,
4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad,

5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor,
6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling,
7. lokaler för förvaring av djur.

Vissa av dessa lokaler är anmälningspliktiga och har regelbunden styrd tillsyn. Tillsyn av hotell, gym, campinganläggningar, lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som till exempel massage samt lokaler för förvaring av djur sker vid klagomål. Miljöenheten bedömer att för att få en bild av hur verksamheterna sköts kan ett slumpmässigt urval inspekteras exempelvis av campinganläggningar och gym.

Fastighetsägarnas egenkontroll

Enligt miljöbalken ska ägare till flerbostadshus bedriva egenkontroll. Det innebär att fastighetsägaren på ett systematiskt sätt ska planera och kontrollera verksamheten för att undvika hälsoproblem för de boende och skador på miljön. Miljöenheten bedömer att tillsyn på fastighetsägarnas egenkontroll behövs med anledning av det ökande antalet klagomålsärenden som årligen inkommer till enheten. Med anledning av pandemin arbetar många hemifrån och detta har medfört att klagomål om störningar har ökat. Ingen förebyggande tillsyn sker idag.

Radon i flerfamiljshus

Det enda sättet att upptäcka radon är att mäta. Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer att radon i bostäder orsakar 500 lungcancerfall per år i Sverige. I Nyköping finns drygt 14 700 lägenheter. Nyköpingshem har en plan för att mäta sina lägenheter men tillsyn behövs hur övriga fastighetsägare valt att göra. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har ansvaret för den operativa tillsynen i befintliga bostäder och i lokaler dit allmänheten har tillträde. Ingen systematisk tillsyn sker idag.

Frisörsalonger

Enligt §45 förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska kommunen ägna särskild uppmärksamhet bland annat åt lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling. Frisörer räknas som en av dessa och för att få en övergripande bild över av hur frisörverksamheterna följer gällande lagstiftning kan tillsyn att ske i projektform där ett urval av ett antal verksamheter inspekteras. I dagsläget sker ingen planerad tillsyn.

Kosmetiska produkter

Kosmetiska produkter är produkter som används utanpå kroppen eller på tänderna, till exempel tvål, schampo, solskyddsprodukter, smink och tandkräm. Läke medelsverket utfärdar inga tillstånd och det sker ingen förhandsgranskning av kosmetiska produkter.

Istället kontrolleras efterlevnaden av reglerna genom tillsyn. Kommunen har främst tillsynsansvar för detaljhandeln och att de kosmetiska produkterna där följer bestämmelserna för märkning, att inga förbjudna ämnen ingår i produkterna, att tillverkare och importörer har anmält verksamheten till Läkemedelsverket respektive Kemikalieinspektionen samt att ämnen som får användas i kosmetiska och hygieniska produkter följer föreskrivna villkor. I dagsläget sker ingen riktad tillsyn förutom tatueringsfärger som kontrolleras på tatueringverksamheterna.

Dagvatten

Dagvattenutsläppen bidrar till att förorena sjöar och vattendrag med bl. a. näringsämnen, olja, metaller, skräp, salt och syreförbrukande ämnen. Många verksamheter bidrar till dagvattenutsläppen som trafik, industrier och renhållning. Miljöenheten har tillsynsansvar över utsläpp till recipient som kan orsaka olägenhet för människors hälsa och miljön. I Nyköpings stad släpps dagvatten huvudsakligen ut i Nyköpingsån och Kilaån vilka mynnar i Stadsfjärden. Den juridiska ansvarsfördelningen är komplex men miljöenheten ansvarar för att utöva tillsyn enligt 5 och 9 kapitlet i miljöbalken över dagvattenanläggningar och dagvattenutsläpp. Tillsynen skulle syfta till att bedöma hur dagvatten hanteras inom miljöfarliga verksamheter men även från vägar, tak och parkeringsplatser och andra verksamheter.

För att arbeta strategiskt och förvaltningsövergripande i kommunen har en handbok för planering och förvaltning av dagvatten tagits fram under 2017. Detta för att förtydliga ansvar och arbetssätt inom kommunen gällande dagvatten. Ett ökat fokus på det strategiska dagvattenarbetet inom hela kommunen förväntas leda till att miljöenhetens arbetsmängd kommer öka. Aktiv tillsyn på området behövs på sikt.

Kommunala naturreservat

I Nyköpings kommun finns totalt 47 naturreservat och av dessa är fem stycken kommunala, de är Hållet/Marieberg/Stenbro, Labro ängar, Janstorpsskogen, Ryssbergen och Strandstuviken. Miljöenheten har tillsynsansvar för att reservatsföreskrifterna och andra beslut följs i de kommunala naturreservaten. Miljöenheten prövar även tillståndsansökningar enligt reservatsföreskrifterna. För närvarande sker ingen tillsyn för att kontrollera att bestämmelserna följs i naturreservaten.

Sprängämnesprekursorer

Det finns en lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer, d.v.s. kemiska ämnen som finns tillgängliga på marknaden och som tillsammans med andra ämnen kan användas för tillverkning av hemgjorda sprängämnen. Mot bakgrund av bl.a. att de ekonomiska aktörer som berörs av reglerna är spridda över landet och kommunernas tidigare erfarenhet av tillsyn över märkning av kemikalier har kommunerna fått tillsynsansvar enligt lagen. Kommunerna ska enligt lagen utöva tillsyn över att de ekonomiska aktörerna kräver att tillstånd uppvisas innan de tillhandahåller enskilda personer väteperoxid, nitrometan och

salpeter utöver uppgivna koncentrationsgränser. Tillstånden till enskilda ges av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) efter skriftlig ansökan. För närvarande sker ingen tillsyn.

Tillsyn hantering av jordmassor i exploateringsprojekt

Vid byggnation av nya områden och andra exploateringsprojekts så som byggande av ledningar och vägar uppkommer nästan alltid överskottsmassor som är förorenade i olika grad. När dessa fraktas bort från området betraktas de som avfall och miljöenheten har tillsyn över att massorna hanteras på rätt sätt. För närvarande sker ingen tillsyn över masshanteringen.

Rökfria miljöer

Tillsynen enligt tobakslagen är viktig eftersom rökning är ett stort hälsoproblem och kan utgöra en inkörsport till andra droger. Det är viktigt att särskilt unga personer inte exponeras för personer som röker eftersom det är främst unga som börjar röka. Tillsynen sker integrerat med den planerade hälsoskyddstillsynen på skolor, förskolor och vårdlokaler. Övrig tillsyn är händelsestyrd och bygger på att det kommer in klagomål eller att miljöenheten uppmärksammar problem på annat sätt. Under 2019 infördes en ny Tobakslag, vilken utökade nämndens ansvar i och med att rökning nu är förbjudet även på t ex uteserveringar, vid hållplatser och intill entréer till offentliga byggnader. Lagen har lett till ett flertal nya klagomål men tillsynen har inte tagit så mycket tid som befarats eftersom frågan uppmärksammats mycket i media. För närvarande sker ingen regelbunden tillsyn på rökfria miljöer förutom på skolor och förskolor.

Vattenskyddsområden

I Nyköping finns 9 vattentäkter som har skyddsföreskrifter. Högåsens vattenskyddsområde har miljöenheten tillsyn över och beroende på vad som beslutas kan ytterligare tillsynsansvar tillkomma. Inom vattenskyddsområden omfattar tillsynsansvaret att bland annat kontrollera efterlevnaden av föreskrifterna.

Krogbuller och evenemang

Miljöenheten får återkommande klagomål på buller från krogar och andra evenemang som spelar hög musik eller på annat sätt låter högt. 2016 inspekterades 8 verksamheter (främst krogar) i kommunen och bland annat rutiner för klagomålshantering och kontroll av ljudnivåer kontrollerades. Miljöenheten bedömer att denna typ av förebyggande tillsyn är viktig men ingen sådan utförs regelbundet.

Animaliska biprodukter

Animaliska biprodukter är material från djurriket som inte är livsmedel och som ännu inte bearbetats eller behandlats till en produkt. Exempel på animaliska biprodukter är döda djur och biprodukter från slaktade djur. Även kommersiellt fångad fisk och rens från sådan fisk omfattas. Det gör också ull, fjädrar, äggskal, matavfall och naturgödsel. Tillsynen syftar till att kontrollera att de animaliska biprodukterna och de produkter som framställs av dessa hanteras på ett så säkert sätt att de inte utgör risk för människor, djur eller miljö.

Kommunen har tillsynsansvar inom flera områden. Livsmedelsenheten utför tillsyn vid livsmedelsanläggningar som de ansvarar för och miljöenheten har tillsynsansvar över:

- nedgrävning av animaliska biprodukter
- utlämnade och transport av matavfall
- kompostering av matavfall (när det inte görs i en komposteringsanläggning som Jordbruksverket godkänt)
- förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen "gårdspannor".
- användning av organiska gödslingsmedel samt
- befattning med naturgödsel i primärproduktionen

Miljöenheten ser behov av att göra en översyn av tillsynsbehovet och ta fram en plan för hur regelbunden tillsyn skulle kunna bedrivas.

Prioritering tillsynsbehov

För den behovsprioriterade tillsynen har en planeringsmatris använts i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners skrift om Kommunala behovsutredningar. Genom att bedöma de olika branschernas tillsynsbehov får kommunen en uppfattning om hur ofta olika branscher behöver besökas. Bedömningen utgår från branschernas risker för miljö och hälsa samt de lokala förutsättningarna. Planeringsmatrisen anger tillsynsbehovet som högt, normalt, lågt eller sporadiskt. Detta resulterar exempelvis i att om tillsynsbehovet bedöms vara högt behövs årliga besök medan branscher som bedöms ha sporadiskt tillsynsbehov behöver besök vart fjärde år. De branscher som är icke-anmälningspliktiga och som tagits med i denna behovsutredning är på inget sätt komplett över de verksamheter som miljöenhetens tillsynsansvar omfattar, den skulle kunna omfatta en mängd andra typer av branscher och verksamheter och vid den årliga revideringen sker en omvärldsbevakning för att se om ytterligare branscher ska tas med.

Tillsynsfrekvens behovsprioriterad tillsyn

Bransch (tillsynsområde)	Tillsynsintervall (år)	Prioritering tillsynsbehov	Antal objekt	2021	2022	2023
Föreerade områden	1	Högt	5	700	750	750
Tillsyn enskilda avlopp	1	Högt	6500	1000	500	100
Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk ⁷	1	Högt	1	100	100	100
Nationella tillsynsprojekt <i>Bekämpningsmedel</i> <i>Hudkrämer</i> <i>Hästgårdar</i>	1	Högt	25	160 50 60	160 100	160
Strandbad	1	Högt	16	20	20	20
Trängseltillsyn serveringar	1	Högt	80	200	0	0
Småbåtshamnar	1	Högt	8	20	30	30
Animaliska biprodukter	1	Högt		40	100	100
Fordonstvättar	2	Normalt	18	0	90	0
Bensinstationer	2	Normalt	5	25	0	25
Reningsverk mindre	2	Normalt	30	150	400	0
Livsmedel och foder	2	Normalt	2	0	20	0
Radon i flerfamiljshus	2	Normalt	17600 lägenheter	0	500	500
Dagvatten	2	Normalt		0	200	300
Rökfria miljöer	2	Normalt		0	100	100
Vattenskyddsområden	2	Normalt	8	0	140	140
Lantbruk med 30-100 djurenheter	3	Lågt	30	75	75	75
Jordbruk spannmålsodling > 100 ha	3	Lågt	40	75	150	75
Vårdboenden	3	Lågt	58	650	0	0
Idrottslokaler	3	Lågt	30	300	0	0
Tandläkarmottagningar	3	Lågt	14	0	105	0
Fordonsverkstäder	3	Lågt	44	330	0	0
Tillsyn av kemikalier	4	Sporadiskt				
Golfbanor	4	Sporadiskt	4			
Konstgräsplaner	4	Sporadiskt	8		80	
Lantbruk med färre än 30 djurenheter	4	Sporadiskt				
Fastigheter med skrot och avfall	4	Sporadiskt				
Enskilt dricksvatten	4	Sporadiskt				
Hälsoskyddslokaler	4	Sporadiskt				
Fastighetsägarnas egenkontroll	4	Sporadiskt				
Frisörsalonger	4	Sporadiskt				
Kosmetiska produkter	4	Sporadiskt				
Kommunala naturreservat	4	Sporadiskt	5			
Sprängämnesprekursorer	4	Sporadiskt				
Hantering av jordmassor i exploateringsprojekt	4	Sporadiskt				
Krogbuller och evenemang	4	Sporadiskt	8			
Summa timmar				3800	3680	2300

⁷ Tillsynen utförs av Jävsnämnden

Händelsestyrd tillsyn

Det tillsynsarbete som består av exempelvis ansökningar, anmälningar och klagomål sker som händelsestyrd tillsyn. En stor del av miljöenhetens arbete består av händelsestyrd tillsyn. Miljöenheten behöver ha resurser för den händelsestyrda tillsynen utan att den tar resurser från exempelvis den styrda tillsynen. Miljöenheten kan inte styra över när den händelsestyrda tillsynen sker men genom erfarenhet kan en tidsbedömning göras. Viktigt att komma ihåg är att behovsprioriterad tillsyn kan leda till händelsestyrd tillsyn ökar, exempelvis genom att en avloppsinventering leder till flera avloppsansökningar. Byggandet av ostlänken med en ökad exploatering och inflyttning förväntas ge en ökad mängd ärenden. Även att antalet människor som arbetar hemifrån förväntas öka medför att antalet klagomål också förväntas öka. Antalet klagomål har ökat med nästan 30 %, från cirka 100 klagomål under 2019 till drygt 140 klagomål under 2020.

Ostlänken

Inför bygget av ostlänken kommer planer och remisser i en större omfattning att behöva hanteras. Det förväntas även öka den totala mängden etableringar och byggnationer eftersom Nyköping bedöms bli mer attraktivt i framtiden. När väl byggnationen startar kommer detta att generera arbetsuppgifter. Det kan gälla upplag, förorenad mark, byggbuller, tillfälliga boenden och transporter. Detta kommer att öka volymen på den händelsestyrda tillsynen. **n**

Förorenade områden

Miljöenheten handlägger cirka 30 ärenden om förorenade områden varje år. Dessa gäller bland annat anmälan av efterbehandling och underrättelse om påträffad markförorening. I de flesta ärenden ingår bedömning av hur massor ska hanteras. På förorenade fastigheter där en exploatör vill ändra markanvändning, t.ex. bygga bostäder på industrimark blir exploatören verksamhetsutövare och ska stå för efterbehandlingsåtgärder till halter motsvarande den nya markanvändningen. Miljöenheten får främst i samband med fastighetsaffärer frågor om vad vi känner till om föroreningar i mark och byggnader. Påbörjade avhjälpandeprojekt vid blivande Resecentrum samt Nöthagenområdet kommer att ta en hel del tid i anspråk de kommande åren.

Köldmedierapporter

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har tillsynsansvaret på kemiska produkter och biotekniska organismer. En del i detta arbete är handläggning av årlig rapport från läckagekontroll. Varje år handläggs cirka 200 stycken köldmedierapporter.

Miljöskyddsärenden

Anmälan och ansökningar om olika typer av miljöfarliga verksamheter handläggs av miljöenheten, till exempel anmälan om småindustri, hantering av massor (avfall), krossning av berg, värmeuttag, kompostering och anmälan om demontering av oljetank. Andra miljöskyddsärenden är klagomålsärenden om till exempel nedskräpning.

Hälsoskyddsärenden

Anmälan och ansökningar om olika typer av hälsoskyddsverksamheter handläggs av miljöenheten, till exempel fotvård, tatuering och förskola. Andra hälsoskyddsärenden är klagomål på främst boendemiljön. I Nyköpings kommun finns 9900 hyresrätter, 7700 bostadsrätter och 10 000 villor vilket ger totalt 27 600 bostäder (dec 2019).

Klagomålsärenden som inkommer till miljöenheten gäller främst mögel, dålig ventilation, fukt och för låg temperatur i bostaden samt störande vedeldning från grannar. Klagomål på basstationer för mobiler handläggs också av miljöenheten, Folkhälsomyndigheten förordar inte generell tillsyn på basstationer. Mängden anmälningar och klagomålsärenden bedöms öka under de närmaste åren på grund av Nyköpings tillväxt och att allt fler människor jobbar hemifrån och då lättare störs av exempelvis olika ljud. Antalet bostadsklagomål har ökat med 20 % från drygt 50 till nästan 70 stycken.

Avloppsärenden

Att ändra eller att inrätta en enskild avloppsanläggningen är anmälnings- eller tillståndspliktigt enligt miljöbalken. Under 2021 beräknas Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden få in drygt 300 anmälningar och ansökningar. Antalet ärenden bedöms minska de närmaste åren i samband med att de fastigheter som inventerats och fått krav på åtgärd och ansöker om nytt avloppstillstånd minskar i och med att inventeringen avslutats.

Olyckor

När det sker trafikolyckor med utsläpp till natur kontaktar räddningstjänst miljöenheten för en bedömning. En inspektör åker då ofta ut på plats samt vid behov följer upp att marken saneras. Tidsåtgången varierar beroende på olyckans omfattning

Minireningsverk

För att minireningsverk ska fungera som det är tänkt krävs att de sköts enligt leverantörens anvisningar. För att säkerställa detta behövs tillsyn. Miljöenheten bedriver tillsyn på de minireningsverk som installerats och varit i drift en tid.

Resursbehov händelsestyrd tillsyn

Tillsynsområde	2021	2022	2023
Förorenade områden, avhjälpande	1000	1000	1000
Köldmedierapporter	300	300	300
Miljöskyddsärenden			
-C-anmälan	800	900	900
-avfallsärenden	500	1000	1500
-klagomål	700	750	800
-anmälan värmeuttag	200	170	170
-övrigt	500	600	700
Hälsoskyddsärenden			
-§38-anmälan	500	500	500
-klagomål	900	950	1000
-övrigt	100	200	300
Avloppsärenden	2500	2000	1000
Minireningsverk	420	420	420
Olyckor	100	100	100
Ostlänken	200	200	200
Resursbehov händelsestyrd tillsyn	8720 timmar	9090 timmar	8890 timmar

Skattefinansierad tillsyn

Den tillsyn som inte är möjlig att ta betalt för utan måste finansieras via anslag är den skattefinansierade tillsynen. Denna typ av tillsyn är obligatorisk och exempel på detta är sanktionsavgifter, åtalsanmälningar och ogrundade klagomål. Kommunens skattefinansierade verksamhet omfattar remisser och planarbete hos miljöenheten.

Sanktionsavgifter och åtalsanmälningar

Som ett led i tillsynen ska tillsynsmyndigheten pröva och besluta om miljöskaktionsavgifter. I en förordning anges vilka överträdelser som miljöskaktionsavgift ska tas ut och med vilka belopp. Den som överträtt reglerna behöver inte ha gjort det uppsåtligt eller av oaktsamhet för att tillsynsmyndigheten ska besluta om avgiften. Tillsynsmyndigheten kan låta bli att ta ut avgiften om det vore oskäligt med hänsyn till bland annat sjukdom eller att överträdelsen redan lett till straff enligt miljöbalken. De typer av ärenden som kan leda till

sanktionsavgift är oftast köldmedierapportering, påbörjat verksamhet innan anmälan samt enskilda avlopp som anläggs utan tillstånd.

Tillsynsmyndigheten är även skyldig att åtalsanmäla varje misstanke om brott mot miljöbalkens bestämmelser. Myndigheten anmäler de faktiska förhållandena till polis eller åklagare och gör inte en bedömning av exempelvis om överträdelsen har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. I miljöbalken finns bland annat straffbestämmelser om miljöbrott, miljöfarlig kemikaliehantering, otillåten miljöverksamhet samt försvårande av miljökontroll.

Fosforfällor

De fastighetsägare som har enskilt avlopp med en fosforfälla ansvarar för att filtermaterialet byts tillräckligt ofta, vanligen vartannat år. Det är viktigt för att tillräcklig fosforrening ska uppnås. Miljöenheten har tillsyn över att bytena sker och framför allt att ny säck införskaffas efter tömning. De fastighetsägare som har enskilt avlopp med kemfällning av fosfor ansvarar för att bedriva egenkontroll av anläggningen och fylla på fällningskemikalier vid behov. Miljöenheten följer regelbundet upp att fosforfällorna töms och fylls på i samarbete med renhållningen. I kommunen finns för närvarande cirka 270 fosforfällor som ska tömmas vart annat till vart tredje år.

Obefogade klagomål

En tillsynsmyndighet är skyldig att vara aktiv genom att utreda inkomna anmälningar om missförhållanden samt följa upp vidtagna åtgärder. Klagomål som inte kräver utredning och bedöms vara obefogade i miljöbalkens mening kan inte avgiftsfinansieras. Exempel på klagomål som inkommer till miljöenheten är klagomål på buller, inomhustemperatur och störande lukter. Där det visar sig att ljudnivån låg under riktvärdet, temperaturen inom intervallet som är acceptabelt och att lukten inte återkom tillräckligt ofta bedöms dessa klagomål inte vara en olägenhet för människors hälsa.

Planer och projekt

Drygt hundra remisser inkommer till miljöenheten varje år. Internt inom kommunen remissas ärenden gällande bygglov, serveringstillstånd och detaljplaner men även andra typer av utredningar som tas fram på andra enheter. Nationella myndigheter remissar olika typer av ärenden och utredningar. Miljöenheten samverkar på möten gällande planering av Ostlänken. Vi är med och tar fram planer gällande dagvattenhantering och översiktsplan.

Avfallsdispenser

I Nyköpings kommun är det möjligt för en fastighetsägare att anmäla till miljöenheten om egen kompostering av matavfall. Det är då även möjligt för fastighetsägaren att få befrielse från det bruna avfallskärlet. Fastighetsägaren får då ett beslut. Enligt taxa enligt miljöbalken är handläggningen av dessa ärenden avgiftsfria och därmed skattefinansierade.

En fastighetsägare som sorterar ut matavfall och komposterar på den egna fastigheten kan även ansöka om att det gröna kärlet hämtas en gång per kvartal. Fastighetsägaren får då ett beslut om förlängt hämtningsintervall och enligt taxan är handläggningen av även dessa ärenden avgiftsfria. Årligen handlägger miljöenheten cirka 40 anmälningar och ansökningar.

Service och vägledning

Dagligen ringer eller e-postar medborgare och företagare till miljöenheten och ställer frågor och söker råd. Det kan handla om vad som är ok att grannen gör, vilken temperatur det ska vara inomhus, om huset de funderar på att köpa har en godkänd avloppsanläggningen eller hur de ska göra för att mäta radonhalten. Frågorna besvaras av en inspektör på miljöenheten. Frågor och begäran om handlingar kommer även från företag, mäklare, konsulter och media. Årligen svarar miljöenheten även på flertalet enkätundersökningar som skickas ut från nationella myndigheter och lärosäten.

Resursbehov skattefinansierad tillsyn

Tillsynsområde	2021	2022	2023
Sanktionsavgifter och åtalsanmälningar	100	100	100
Fosforfällor	80	80	80
Obefogade klagomål	400	400	400
Planer och projekt	650	700	700
Avfallsdispenser	80	80	80
Service och vägledning	1 600	1 600	1 600
Resursbehov skattefinansierad tillsyn	2910 timmar	2960 timmar	2960 timmar

Totalt resursbehov tillsyn miljöbalken 2021-2023

När de fyra kategorierna av tillsyn sammanställs för perioden framkommer nedanstående resultat gällande resursbehov för tillsynen.

Tillsyn	2021	2022	2023
Styrd tillsyn	1950	2250	2300
Behovsprioriterad tillsyn	3800	3680	2300
Händelsestyrd tillsyn	8720	9090	8890
Skattefinansierad tillsyn	2910	2960	2960
Sammanlagt resursbehov för tillsyn	17 350 timmar	17 980 timmar	16 450 timmar

FÖRSLAG

Tillsynsplan jävsnämnden miljöbalken 2021

Antagen av Jävsnämnden xxxx-xx-xx

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

TILLSYNSPLAN JÄVSNÄMNDEN MILJÖBALKEN 20213

Sammanfattning	6
Vad menas med tillsyn?	7
Mål för miljöbalkstillsynen.....	4
Krav i lagstiftningen på myndigheten	5
Ansvarsfördelning och samordning inom tillsynsområdet.....	5
Ansvarsfördelning inom tillsynsmyndigheten	6
Samordning av tillsyn mellan myndigheter	6
Samordning inom tillsynsmyndigheten	6
Delegering av uppgifter inom den offentliga tillsynen	6
Befogenheter och resurser för tillsynen.....	7
Tillsynsmyndighetens befogenheter	7
Tillsynspersonal och utrustning	7
Totala antalet tjänster.....	8
Jäv	8
Finansiering av tillsynen.....	8
Kompetenskrav och utbildning.....	8
Organisation och utförande av tillsyn	8
Registerhållning av tillsynsobjekt.....	9
Prioriteringar inom tillsynsområdet.....	9
Prioritering av ärenden	9
Rutiner för utförande av tillsyn	9
Vägledning, information och stöd	9
Öppenhet i tillsynen.....	10
Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad	10
Miljösanktionsavgifter (MSA).....	11

Uppföljning och utvärdering av tillsynen.....	11
Uppföljning	11
Överprövningar	11
Revision.....	11
Utvärdering	11
Volymer.....	12
Beredskap	12
Tillsynsprogram Industriutsläppsverksamheter IED.....	12
Plan för tillsyn 2021	14
Styrd tillsyn	14
Behovsprioriterad tillsyn	14
Händelsestyrd tillsyn	14
Skattefinansierad tillsyn	15
Resursbehov tillsyn 2021	15

Sammanfattning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är tillsammans med Jävsnämnden lokal tillsynsmyndighet för miljöbalkens område i Nyköpings kommun. Jävsnämnden ska årligen besluta om en tillsynsplan inom miljöbalkens område. Jävsnämndens uppdrag är att säkerställa att Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden undviker att hamna i jävssituation när tillsyn, beslut och myndighetsutövning sker mot den egna verksamheten. Denna tillsynsplan omfattar därför de verksamheter där Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är uppdragsgivare.

Miljöenheten planerar att under 2021 inspektera cirka 70 tillstånds- eller anmälningsskyldiga miljöskyddsverksamheter, 50 anmälningsskyldiga hälsoskyddsverksamheter och 270 icke-anmälningsskyldiga verksamheter. Planerad tillsyn kommer även ske på bland annat förorenade områden, enskilda avlopp och trängseltillsyn. Tillsyn i form av ärendehandläggning planeras ta cirka 8700 timmar i anspråk och den skattefinansierade tillsynen planeras ta 2 900 timmar. Sammanfattningsvis bedöms det behövas 17 400 h för tillsyn under 2021 varav Jävsnämnden står för 700 timmar.

Vad menas med tillsyn?

Tillsyn kan beskrivas som de myndighetsåtgärder som vidtas för att lagarna ska följas. I miljöbalken 26 kapitel 1§ anges att med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska:

1. *På eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse,*
2. *Underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt de handlingsregler som avses i 1 genom information och liknande verksamhet, och*
3. *Fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd är tillräckliga,*

I juni 2020 ändrades paragrafen. Tidigare lydelse var bland annat: *Tillsynsmyndigheten skall dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, skapa förutsättningar för att balkens ändamål skall kunna tillgodoses.* I propositionen förklaras varför ändringen genomfördes:

"Med tillsyn avses även information och liknande verksamhet som underlättar för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken. Det innefattar information till en enskild aktör om gällande regler men också vägledning till en enskild om hur den metodiskt kan gå till

våga för att själv avgöra vilka åtgärder som är lämpliga att vidta för att försäkra sig om att gällande regler följs. I nuvarande andra stycket nämns även rådgivning. För att förtydliga att tillsynsmyndigheten inte är skyldig att bistå en enskild aktör med detaljerade råd om hur den ska bedriva sin verksamhet tas det ordet bort. Till skillnad från vad som gäller idag ska den främjande verksamheten rikta sig till en enskild för att anses som tillsyn. Det innebär att information som riktar sig till en obestämd krets inte är tillsyn. Centrala tillsynsmyndigheters råd och stöd till tillsynsmyndigheterna är inte heller tillsyn".

Följande arbetsuppgifter ingår i tillsynsbegreppet.

- information och vägledning
- inspektion och besiktningar för att kontrollera att lagar och beslut följs
- granskning av inkomna miljörapporter, årsrapporter, analysprotokoll mm
- föreläggande och förbud för att åstadkomma rättelse
- anmälan till polis- eller åklagare vid misstanke om brott
- beslut om miljöstraffavgift

Mål för miljöbalkstillsynen

Miljötillsynen ska syfta till att nå miljöbalkens mål samt de nationella miljökvalitetsmålen och folkhälsomålen. Tillsynen ska vara rättssäker, effektiv och ändamålsenlig. Den offentliga tillsynen och tillsynsmyndigheterna ska uppfattas av konsumenterna, media och företag som trovärdig.

Nyköpings kommuns övergripande mål för kommunens verksamhet finns i vision 2030 som har fastställts av kommunfullmäktige:

- Nyköping är en hållbar och växande kommun som tar vara på sina unika möjligheter. Det geografiska läget i en stark tillväxtregion med både lokal och internationell närhet gör Nyköping attraktivt.
- Med förbättrade kommunikationer är Nyköping en integrerad del av Stockholm - Mälardalen. Ökad regional och internationell rörlighet är en del av vardagen.
- Nyköping erbjuder livskvalitet med trivsamma boendemiljöer, välutbyggd samhällsservice och ett stort utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. I Nyköping är det nära och tryggt att leva i livets alla skeden.

- Det är enkelt för företagare att förverkliga sina idéer i Nyköping. Genom befolkningstillväxten och en god tillgång på mark för etablering skapas förutsättningar för ett rikt näringsliv. Här står utbildning och kunskap i centrum för ett livslångt lärande.
- I Nyköping finns framtidstro. Nyköping går före och byggs för ökad social sammanhållning och grön omställning.

Krav i lagstiftningen på myndigheten

Miljötillsynsförordning (2011:13)

1 kap 6 § Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år.

1 kap 7 § En tillsynsmyndighet ska föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

1 kap 8 § En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på den behovsutredning som avses i 6 § och det register som avses i 7 §.

Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin som avses i 3 kap. 19 §.

(En samlad strategi för tillsynen enligt miljöbalken var ett flera förslag i miljötillsynsutredningen som fick positiv respons. Efter ett förarbete 2019 och författningsändring augusti 2020 har de centrala myndigheterna i Tillsyns- och föreskriftsrådet (ToFR) nu startat arbetet med att tillsammans ta fram en strategi för miljöbalkstillsynen i Sverige. Planen är att strategin ska vara beslutad i september 2021)

1 kap 9 § Av 3 och 8 §§ myndighetsförordningen (2007:515) följer att en tillsynsmyndighet ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och att myndigheten ska utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor. Förordning (2020:647).

3 kap 19 § Naturvårdsverket ska i samverkan med centrala tillsynsvägledande myndigheter se till att det finns nationella mål för tillsynen enligt miljöbalken och en strategi för att uppnå de målen (nationell tillsynsstrategi). Förordning (2020:647).

Ansvarsfördelning och samordning inom tillsynsområdet

Ansvar för tillsynsvägledning har Naturvårdsverket, Affärsverket svenska kraftnät, Boverket, Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen,

Läkemedelsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Socialstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens jordbruksverk och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i länet. I länsstyrelsernas tillsynsvägledning ingår att ge kommunerna stöd för att utveckla tillsynen. Från länsstyrelsens vägledningsområde undantas den tillsyn som utövas av Skogsstyrelsen och försvarsinspektören för hälsa och miljö.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden samt Jävsnämnden är tillsynsmyndighet för miljöbalken i Nyköpings kommun. Strandskyddstillsynen utförs av Bygglovsenheten och övriga delar av Miljöenheten. Jävsnämnden ska besluta om Tillsynsplan och behovsutredning inom miljöbalkens område i enlighet med Miljötillsynsförordningen.

Ansvarsfördelning inom tillsynsmyndigheten

Miljöenheten utför tillsynen inom Jävsnämndens ansvarsområde. Hur beslutsrätten har delegerats beskrivs i delegationsordningen som finns tillgänglig hos Jävsnämnden.

Samordning av tillsyn mellan myndigheter

Inom tillsynen genomförs följande aktiviteter för samordning med främst länsstyrelsen och övriga kommuner i Södermanlands län samt nationella myndigheter:

- Varje år deltar Miljöenheten i ett antal handläggartäffar i länet. Täffar anordnas bland annat inom hälsoskydd, miljöskydd, avlopp, lantbruk och täcker.
- Länets kommunala miljöchefer träffas fyra gånger per år för att diskutera bland annat samarbete, samordning och samsyn.
- Miljöenheten deltar i de projekt och utbildningar som drivs genom samverkan i Sörmland.
- Kontakt i det dagliga arbetet sker vid behov med kollegor i länet och landet, länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten m.fl.
- Miljöenheten deltar i länets samverkansgrupp mot miljöbrott.

Samordning inom tillsynsmyndigheten

Inom myndigheten sker samordning genom att:

- Miljöenheten har varje vecka möten för att bl a diskutera samordning och samsyn
- Genom att ta fram och tillämpa gemensamma mallar, rutiner och bedömningsgrunder sker samordning inom myndigheten.

Delegering av uppgifter inom den offentliga tillsynen

Jävsnämnden i Nyköpings kommun delegerar inte någon uppgift inom ansvarsområdet miljö- och hälsoskyddstillsyn till någon annan.

Vid risk för jäv inom miljöenheten sker ett samarbete med andra kommuner. Tillsynsbesök genomförs och ärenden bereds då av handläggare från någon annan kommun men vid behov fattas beslut i Nyköpings jävsnämnd.

Befogenheter och resurser för tillsynen

Tillsynsmyndighetens befogenheter

Jävsnämndens befogenheter inom miljö- och hälsoskyddsområdet regleras huvudsakligen i Miljöbalken (MB) (1998:808) och i Miljötillsynsförordningen (2011:13).

Enligt MB har tillsynsmyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till de områden, lokaler och andra utrymmen som behövs för att tillsynen ska kunna genomföras.

För åtgärder vid bristande efterlevnad och sanktioner, se avsnitt Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad.

Miljöenheten ska svara för tillsyn i kommunen enligt delegationsordningen, reglementen, miljöbalken och annan lagstiftning inom miljö- och hälsoskydd enligt antagen tillsynsplan. Tillsynen omfattar fortlöpande inspektioner, handläggning av inkommande ärenden, så som remisser, ansökningar och klagomål.

Miljöenheten tar årligen fram en behovsutredning och ett förslag till tillsynsplan. Inriktningen och ambitionsnivån på förslaget tas fram i samarbete med den sakkunnige tjänstemannen som håller kontakten med Jävsnämndens ordförande och presidiet. Tillsynsplan med eventuella ändringar antas sedan av Jävsnämnden.

Miljöenheten ska bevaka utvecklingen inom sitt verksamhetsområde, exempelvis när det gäller rättsfall, forskning och ny lagstiftning.

Miljöenheten ska tillhandahålla tillräckligt underlag för budget, verksamhetsplaner, budgetuppföljning samt bokslut.

Medverkan i externa projekt utöver tillsynsplan kommuniceras med nämnd/ordförande innan start av nya projekt av resursfördelningskäl.

Tillsynspersonal och utrustning

Jävsnämndens operativa tillsyn utförs av miljöenheten. Arbetet i miljöenheten leds av miljöchefen. Miljöchefen ansvarar även för utveckling av verksamheten och har också personalansvar för miljö- och hälsoskyddsinspektörerna.

Jävsnämnden har till sin hjälp ett beställarkontor med sakkunniga tjänstemän och specialister som bl. a. har till uppgift att arbeta med omvärldsbevakning, mål, nyckeltal, uppföljning och budget.

Miljöenheten har också tillgång till kommunikatör för hjälp med texter och mediakontakter och kommunjurist.

Inspektörerna har tillgång till skyddsutrustning i tillräcklig omfattning samt tillgång till adekvat teknisk utrustning för tillsynen.

Totala antalet tjänster

För tillsyn enligt miljöbalken finns miljö- och hälsoskyddsinspektörer anställda på miljöenheten. Verksamhetsstödande är två administratörer och en chef. För 2021 finns motsvarande ca 16 årsarbetskrafter tillgängliga för tillsyn och handläggning. Jävsnämnden har gjort bedömningen att personalresurserna under 2021 är tillräckliga för den ambitionsnivå som är satt i tillsynsplanen.

Uppföljning av verksamheten sker kontinuerligt för att kontrollera att uppdraget klaras. Resultatet stäms av i april, delårsbokslut och i bokslut. Varje år i samband med budgetprocessen ses behovet av tjänster och resurser över.

Jäv

För att säkerställa att intressekonflikter i miljö- och hälsoskyddstillsynen undviks följs förvaltningslagens jävsbestämmelser. Var och en som verkar i kommunen ska självantmäla om han eller hon anser eller misstänker att det kan föreligga intressekonflikter/jäv vid handläggning i något ärende. Detta gäller både tjänstemän och politiker. Nya politiker får utbildning om dessa regleras innehåll och tillämpning genom internutbildningar som återkommer med jämna mellanrum. För tjänstemännens del tas frågan upp vid anställning samt vid det årliga medarbetarsamtalet. En genomgång av eventuella intressekonflikter gällande enskilda tillsynsobjekt sker också vid planeringen av tillsynsprojekten.

Finansiering av tillsynen

Jävsnämndens tillsyn av verksamheter inom miljö- och hälsoskyddsområdet finansieras av skattemedel och tillsynsavgifter. Kommunfullmäktige fattade i juni 2020 beslut om taxa för miljö- och hälsoskyddstillsyn i Nyköping. Tillsynen finansieras enligt taxan främst genom timavgifter som debiteras i efterhand. Timavgiften är för närvarande 1 100kr.

Kompetenskrav och utbildning

Miljöenhetens inspektörer har alla minst en treårig universitetsutbildning eller motsvarande som grundutbildning inom området. Fortbildning sker kontinuerligt utifrån behov och kursutbud. Genom samverkan i Södermanland arrangeras utbildningar och seminarier för inspektörer och i viss mån även politiker.

Organisation och utförande av tillsyn

Miljöenheten leds av en miljöchef. Inom miljöenheten finns handläggargrupper för enskilda avlopp, hälsoskydd, miljöskydd, planer och för förorenade områden.

Tillsynsarbetet bedrivs i projektform för den planerade tillsynen. För anmälningar, klagomål och övrig tillsyn och ärendehantering sker arbetet löpande enligt fastlagda rutiner och processer.

Genomförandet ska karaktäriseras av god service med tillgänglighet och professionellt bemötande.

Medborgaren och verksamheter ska uppleva mötet med tillsynsmyndigheten som informativt, rådgivande och stödjande där service sätts i fokus d v s

- att det ska vara lätt att få kontakt med handläggare och lätt att få information
- att miljöenheten löpande ska uppdatera kommunens hemsida
- att miljöenheten vid behov tar fram faktablad till specifika tillsynsområden eller för särskilda frågor gällande lagstiftning.

Registerhållning av tillsynsobjekt

Jävsnämndens tillsynsobjekt finns registrerade i datasystemet ECOS. I kommunen finns totalt ca 570 tillsynsobjekt med regelbunden tillsyn, Registret uppdateras med uppgifter så som pågående verksamhet, gällande klassningar, intressenter och andra förändringar vid varje tillsynsbesök.

Prioriteringar inom tillsynsområdet

Jävsnämnden bestämmer vilken prioriteringsordning som ska gälla för miljö- och hälsoskyddstillsynen.

Prioritering av ärenden

Handläggning av inkommande ärenden ska prioriteras före den behovsprioriterade tillsynen.

Rutiner för utförande av tillsyn

Miljöenheten har skriftliga rutiner för inspektioner och provtagning. Efter genomförd tillsyn skrivs en inspektionsrapport där eventuella avvikelser noteras. Inspektionsrapporten skickas till verksamhetsutövaren och diarieförs i verksamhetssystemet ECOS. Dokumenten är offentliga och kan plockas fram på begäran av företagare, intresserad allmänhet, media eller andra intresserade.

Vägledning, information och stöd

Miljöenheten ska enligt 6 § i förvaltningslagen se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Myndigheten ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov och myndighetens verksamhet. Den ska ges utan onödigt dröjsmål. Miljöenheten ska även, enligt MB 26:1 § andra stycket underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter.

Tillsynsmyndigheten får inte tillgripa mer ingripande tvångsåtgärder än vad som krävs i det enskilda fallet för att åstadkomma att balkens regler följs. Regeringen har i specialmotiveringen till MB 26 :1 § angett bl.a. att "Tillsynsmyndigheten bör själv kunna avgöra i vilket fall det är tillräckligt att åstadkomma rättelse genom råd och i vilka fall det är lämpligare att använda sig av mer ingripande åtgärder såsom föreläggande om rättelse eller förbud"

I samband med valet mellan att lämna upplysningar/vägledning eller att meddela förelägganden eller förbud bör man uppmärksamma att felaktiga upplysningar/vägledning kan leda till skadestånd. I Skadeståndslagen 3:3 § förskrivs följande: "Staten eller en kommun skall ersätta ren förmögenhetsskada som vållas av att en myndighet genom fel eller försummelse lämnar felaktiga upplysningar eller råd, om det med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl".

Öppenhet i tillsynen

I Sverige regleras öppenheten i tillsynen framförallt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär detta att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I diariet registreras uppgifter om dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och inspektionsrapporter. I diariet registreras både offentliga och sekretessbelagda handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa handlingar kan dock vara sekretessbelagda, alltså hemliga. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling. Alla inspektionsrapporter är offentliga och lämnas ut på förfrågan, oftast samma dag.

Tillsynsplanen fastställs av Jävsnämnden och blir därmed en offentlig handling. Tillsynsplanen finns tillgänglig på kommunens hemsida.

Sanktioner - åtgärder vid bristande efterlevnad

Jävsnämnden har följande sanktioner till sitt förfogande enligt MB 26:1, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 21, 26, 27, 29, 30 §§ samt MB 2:9 §, 12:6 §, 24:3 § och 8 § förordningen om tillsyn enligt MB, 27 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och lag om viten (SFS 1985:206).

- meddela föreläggande
- meddela föreläggande med vite
- meddela förbud
- meddela förbud med vite
- besluta om rättelse på den felandes bekostnad, eller att
- besluta om handräckning på den felandes bekostnad

Miljösanktionsavgifter (MSA)

Enligt MB 30 kap. och förordningen om miljösanktionsavgifter (2012:259) ska MSA betalas av den som överträder vissa bestämmelser i MB. Avgiften är administrativ och tas ut oberoende om överträdelsen kan ha skett av uppsåt eller oaktsamhet. I förordningen framgår överträdelser och storlek på avgiften. Avgiften tillfaller staten.

Uppföljning och utvärdering av tillsynen

Uppföljning

För Miljöenheten är det grundläggande att alla verksamheter bedöms så likvärdigt som möjligt. För att säkerställa likabehandlingen i utförandet av tillsynen jobbar miljöenheten löpande med denna fråga.

Miljöenheten har ett ärendehanteringssystem för fördelning och uppföljning av inkommande ärende. Vid varje given tidpunkt kan alla ärendens status redovisas. Uppföljning sker också av tidsredovisningen för att kontrollera hur mycket tid som läggs på olika arbetsuppgifter. Statistik från tidsredovisningen ligger till grund för kommande planering och används för att utveckla arbetet.

Överprövningar

Varje överprövat beslut analyseras och blir ett underlag för kommande bedömningar. I nästan alla fall delar överprövande instanser Jämsnämndens bedömningar.

Revision

Länsstyrelsen ska utföra årliga tillsynsvägledande besök. Revision görs också av kommunens egna revisorer. I vissa fall tar kommunens revisorer hjälp av externa revisorer. Inom myndighetsavdelningen på samhällsbyggnad planeras interna revisioner under år 2021.

Utvärdering

Ärenden

Miljöenheten beräknar inkommande ärenden 2021 till ca 1000 stycken. Med inkommande ärenden avses ansökningar, remisser, klagomål och andra inkomna handlingar för utredning och åtgärd. Miljöenheten använder SBA's (Stockholm Business Alliance) NKI-index för att mäta kundnöjdheten hos verksamheterna. Undersökningen riktar sig mot de företag som har vänt sig till Miljöenheten med ett ärende och de som har varit föremål för tillsyn.

Tillsynsobjekt

Det finns ca 330 stycken miljöskyddsobjekt (inkl lantbruk och avlopp) och ca 240 stycken hälsoskyddsobjekt med regelbunden tillsyn. Antalet objekt varierar under året, varför siffrorna är ungefärliga. Utvärdering av genomförandet av tillsynen görs inom respektive tillsynsprojekt. Erfarenheter dokumenteras inför nästa tillsynsomgång.

Volymer

Miljöenheten har att kontinuerligt se över volymer och nyckeltal.

Ostlänkens planering och påverkan på Nyköpings attraktionskraft och tillväxt är svår att uppskatta. Mängden ärenden och verksamheter kommer att påverkas, men hur mycket är svårt att bedöma. Omprioriteringar eller förstärkningar kan komma att behövas.

Antalet klagomålsärenden har ökat med 30% från förra året. Anledningen antas vara att antalet människor som arbetar hemifrån har ökat med anledning av pandemin.

Beredskap

Miljöenheten ska medverka i kommunens beredskapsplanering och övningar.

Miljöenheten ska förbereda sig på sådant sätt att kontorets personal ska finnas lätt tillgänglig och kunna fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten, dels i händelse av olyckor under fredstid och dels under beredskap och krig. Gällande beredskapsplan antogs av miljönämnden 2011-01-31.

Tillsynsprogram Industriutsläppsverksamheter

IED

Industriutsläppsdirektivet (IED) är i svensk rätt genomförd som föreskrifter i industriutsläppsförordningen. Miljöenheten ska, med utgångspunkt i tillsynsplanen, upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för varje verksamhet som är tillståndspliktig enligt IED-bestämmelserna.

I tillsynsprogrammet ska miljöenheten bestämma hur ofta tillsynsbesök ska genomföras. Tiden mellan två tillsynsbesök ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för miljön. Om verksamheten innebär betydande risker för miljön får tiden inte överskrida ett år och i andra fall får den inte överskrida tre år.

Jävsnämnden har i dagsläget tillsyn över en anläggning som lyder under IED. Det är Björshults avfallsanläggning.

Enligt lagstiftningen ska miljöenheten genomföra tillsynsbesök i enlighet med tillsynsprogrammet och skriftligen redovisa varje tillsynsbesök och lämna redovisningen till verksamhetsutövaren senast två månader efter besöket. Miljöenheten ska även genomföra ett nytt besök inom sex månader, om myndigheten vid det föregående besöket fann någon allvarlig brist i hur villkor, föreskrifter eller likande som gäller för verksamheten uppfylldes

Verksamhet	BAT-slutsats offentliggjord	Påverkan på vatten	Påverkan på luft	Påverkan på mark	Tid mellan tillsynsbesök
Björshults avfallsanläggning	170221	x		x	1 år

Påverkan på vatten innebär att verksamheten har ett utsläpp till vatten som är betydande ur miljö- och/eller hälsoskyddssynpunkt.

Påverkan på luft innebär att verksamheten har utsläpp till luft som är betydande ur miljö- och/eller hälsoskyddssynpunkt.

Påverkan på mark innebär att det finns kända markföroreningar inom verksamheten eller att risken för utsläpp till mark anses vara betydande.

Bedömning av verksamheter

Miljöenheten gör bedömning av verksamheternas risk för miljön utifrån följande:

- Om verksamheterna har en betydande påverkan på två eller fler av områdena vatten, luft och mark enligt tabellen ovan får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida ett år.
- För de verksamheter som har en betydande påverkan på ett av områdena vatten, luft och mark enligt tabellen får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida två år.
- För övriga verksamheter får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida tre år.

Besöksfrekvens under de fyra första åren efter offentliggörande av BAT-slutsatser

För verksamheter som där BAT-slutsatser har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning gör miljöenheten följande bedömning i syfte att bevaka och vägleda verksamhetsutövarens process kring hur tillämpliga BAT-slutsatser uppfylls.

- *Under de fyra första åren efter att BAT-slutsatser har offentliggjorts får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida ett år. (eller genomförs ett tillsynsbesök varje år)*

Plan för tillsyn 2021

Styrd tillsyn

Bransch (tillsynsområde)	Antal objekt
Stigtomta avloppsreningsverk	1
Björshults avfallsanläggning	1
Mellanlager för trädgårdsavfall	7
Avfallsverksamheter	5
Antal verksamheter	14
Resursbehov styrd tillsyn	400 timmar

Behovsprioriterad tillsyn

Bransch (tillsynsområde)	Antal objekt
Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk	1
Antal verksamheter	1
Resursbehov behovsprioriterad tillsyn	100 timmar

Händelsestyrd tillsyn

Tillsynsområde	2021
Miljöskyddsärenden	
-C-anmälan	50
-avfallsärenden	50
-klagomål	50
Resursbehov händelsestyrd tillsyn	150 timmar

Skattefinansierad tillsyn

Tillsynsområde	2021
Sanktionsavgifter och åtalsanmälningar	20
Obefogade klagomål	30
Resursbehov skattefinansierad tillsyn	50 timmar

Resursbehov tillsyn 2021

Resursbehov tillsyn 2021	Timmar
Styrd tillsyn	400
Behovsprioriterad tillsyn	100
Händelsestyrd tillsyn	150
Skattefinansierad tillsyn	50
Sammanlagd resurs för tillsyn	700 timmar

JN § Föreläggande med försiktighetsmått gällande Lästringe avloppsreningsverk på fastigheten Braken 1:49

Diarienummer: 2020-3311

Till Miljöenheten har Tekniska divisionen, Nyköping vatten, inlämnat en anmälan om ändring av Lästringe avloppsreningsverk på fastigheten Braken 1:49, Nyköpings kommun. Tekniska divisionen har för avsikt att bygga om avloppsreningsverket Lästringe som är dimensionerat för 250 pe vilket innebär att den är en så kallad C-anläggning. Det nya avloppsreningsverket är av typen Conclean Graf Professional 250 pe och är tänkt att placeras intill den befintliga anläggningen.

Efter ombyggnationen kommer dimensioneringen vara densamma och utsläppspunkten kommer att vara i befintligt dike som rinner genom banvallen och ut från Lästringe tätort. Anledningen till ombyggnationen är bland annat att anläggningen är gammal och sliten och vilket innebär ökad risk för driftstörningar. Det börjar även bli svårt att hitta reservdelar till vissa komponenter i reningsverket. Efter ombyggnationen räknar man med att uppnå en betydligt bättre rening av avloppsvattnet.

Lagstöd

Miljöbalkens andra kapitel innehåller allmänna hänsynsregler som alla ska följa. Den som bedriver en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Tillsynsmyndigheten kan med stöd av miljöbalken 26 kap. 9 § meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas.

Tillsynsmyndigheten kan också med stöd av 26 kap. 21 § meddela föreläggande om att till myndigheten lämna uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen och enligt 22 § utföra undersökningar av verksamheten. Naturvårdsverkets föreskrifter om rening och kontroll av utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse (NFS 2016:6) innehåller bland annat bestämmelser om kontroll av utsläpp från avloppsreningsanläggningar med anslutning större än 200 pe. Förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll innehåller bestämmelser om vad som måste finnas med i egenkontrollen för B- och C-verksamheter, t ex ansvarsfördelning,

riskbedömning, kemikalieförteckning och rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. för drift och kontroll hålls i gott skick.

Motivering

Efter ombyggnationen räknar man med att uppnå en betydligt bättre rening av avloppsvattnet och ett beslut om nytt föreläggande med försiktighetsmått där utsläppskraven skärps är därför motiverat. Gällande reningen av BOD₇ och totalfosfor ställs nu både kvartalsmedelvärdeskrav och årsmedelvärdeskrav. Kvartalsmedelvärdeskraven kommer i praktiken fungera som riktvärden medan årsmedelvärdet är ett begränsningsvärde som inte får överskridas. Årsmedelvärdehalten sänks för BOD₇ från 15 mg/l till 10 mg/l och för totalfosfor från 0,5 mg/l till 0,3 mg/l. Nyköping Vatten har uppgett att anläggningen efter ombyggnation bör klara dessa halter och därmed bör en skärpning av kraven vara befogade enligt 2 kap 3 och 7 §§ Miljöbalken.

Eftersom Nyköpings kommun ställer krav på kväverening för de mindre avloppsanläggningarna i hög skyddsnivå, tex inom 500 meter från Sundhällafjärden, sjöar och naturvårdsområden bedömer Jävsnämnden att det är rimligt med kvävekrav för större anläggningar i närområdet. Jävsnämnden gör bedömningen att vid byte till nytt reningsverk bör bästa möjliga teknik användas och reningskraven bör sättas utifrån vilken rening som är möjlig, för en skälig kostnad. Vid ombyggnation av större reningsverk med utlopp till känslig recipient har Jävsnämnden sedan tidigare ställt krav på 20 mg/l totalkväve. Jävsnämnden anser att samtliga större reningsverk för över 200 pe bör ha riktvärden för totalkväve och sätter riktvärdet till samma halt som för de mindre avloppsanläggningarna i hög skyddsnivå, dvs 40 mg/l eller 50 % reduktion av totalkväve. Jävsnämnden gör bedömningen att utifrån recipientens lägre känslighet kan en lägre reningshalt av kväve vara tillräcklig jämfört med när recipienten är känslig för näringsämnesutsläpp, varför kvävehalten sätts till 40 mg/l istället för 20 mg/l.

I föreläggandet får verksamheten även strängare krav gällande kontroll än tidigare.

I Naturvårdsverkets föreskrifter om rening och kontroll av utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse (NFS 2016:6) finns bestämmelser om mätning av bräddning i och vid verket. Enligt föreläggandet ska bräddad volym kunna redovisas med hjälp av mätning eller beräkning även för samtliga bräddpunkter på ledningsnätet.

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

- 1) att** förelägga Nyköpings kommun, Tekniska Divisionen, med organisationsnummer 212000-2940, om följande försiktighetsmått:
  1. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med vad verksamhetsutövaren angivit i anmälan eller i övrigt åtagit sig i ärendet om inget annat framgår av nedanstående.
  2. Provtagning av inkommande och utgående avloppsvatten ska ske minst 2 gånger per kalenderkvartal.
  3. Om halten BOD7 som medelvärde per kalenderkvartal överstiger 10 mg/liter ska åtgärder vidtas omgående så att värdet kan hållas. Halten av BOD7 i utgående vatten från reningsverket får dock som medelvärde per kalenderår inte överstiga 10 mg/liter. Detta är ett begränsningsvärde som inte får överskridas.
  4. Om halten totalfosfor som medelvärde per kalenderkvartal överstiger 0,3 mg/liter ska åtgärder vidtas omgående så att värdet kan hållas. Halten av totalfosfor i utgående vatten från reningsverket får dock som medelvärde per kalenderår inte överstiga 0,3 mg/liter. Detta är ett begränsningsvärde som inte får överskridas.
  5. Halten av totalkväve i utgående vatten från reningsverket får som medelvärde under kalenderåret inte överstiga 40 mg/liter. Alternativt ska halten totalkväve som kalenderårsmedelvärde reduceras med minst 50 %.
  6. För samtliga bräddpunkter på ledningsnätet, i och vid verket ska bräddad volym kunna redovisas med hjälp av mätning eller beräkning.
  7. Samtliga bräddpunkter på ledningsnätet, i och vid verket ska vara försedda med fungerande larm.
  8. Avloppsledningsnätet ska fortlöpande ses över, underhållas och åtgärdas i syfte att begränsa volymen ovidkommande vatten (dag-, läck- och dräneringsvatten) och förhindra utsläpp av obehandlat eller otillräckligt behandlat avloppsvatten genom bräddningar. Till grund för detta ska det finnas en ändamålsenlig förnyelseplan eller liknande som regelbundet uppdateras.

9. Slamhanteringen vid avloppsreningsverket ska ske på sådant sätt att olägenheter i omgivningen inte uppkommer.

10. Flytande kemikalier ska förvaras med sekundärt skydd för spill och läckage. Det sekundära skyddet ska rymma hela den största behållarens volym samt minst 10 % av övriga förvarade behållares volym.

11. Absorptionsmedel ska finnas lättillgängligt och användas vid spill av flytande kemikalier. Spill ska omedelbart samlas upp och tas om hand på lämpligt sätt.

12. Vid större haveri, omfattande ombyggnads- eller underhållsarbeten som medför att hela eller delar av anläggningen tas ur drift ska åtgärder vidtas för att motverka vattenförorening eller andra olägenheter för omgivningen. Samråd ska ske med tillsynsmyndigheten vid dessa tillfällen.

13. Om besvärande lukt eller andra olägenheter uppstår i omgivningarna till avloppsnätet eller avloppsreningsverket ska åtgärder vidtas för att motverka dessa störningar.

14. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå, frifältsvärde, utomhus vid bostäder än: dagtid vardagar (kl. 06-18) 50 dB(A), nattetid (kl. 22-06) 40 dB(A) och övrig tid 45 dB(A). Maximala ljudnivåer nattetid (kl. 22-06) får inte överskrida 55 dB(A).

15. Senast den 31 mars varje kalenderår ska en årsrapport avseende föregående kalenderår lämnas till tillsynsmyndigheten. I årsrapporten ska det finnas en kommenterad sammanfattning av resultaten av mätningar, beräkningar eller andra undersökningar som utförts under året för att bedöma verksamhetens påverkan på miljön och människors hälsa. Rapporten ska även innehålla en redovisning av de betydande åtgärder som vidtagits under året för att säkra drift och kontrollfunktioner samt för att förbättra skötsel och underhåll av tekniska installationer. I förekommande fall ska även betydande åtgärder som genomförts med anledning av driftstörningar, avbrott, olyckor eller liknande händelser som har inträffat under året redovisas om händelsen medfört eller hade kunnat medföra olägenhet för miljön eller människors hälsa.

- 2) att** detta beslut träder ikraft 3 månader efter att ombyggnationen är färdigställd och anläggningen är driftsatt, slutbesiktigad samt övertagen och godkänd av Nyköping Vatten.

- 3) att** för den tid som gått åt till handläggning av anmälan ta ut avgift för 10 tillsynstimmar á 1100 kronor. Faktura kommer att sändas separat.

Beslut till:

Tekniska divisionen, Nyköping Vatten, Nyköpings kommun, 611 83 NYKÖPING
Akten

Bilaga

Hur man överklagar
Delgivningskvitto

Jävsnämnden

Föreläggande med försiktighetsmått gällande Lästringe avloppsreningsverk på fastigheten Braken 1:49

Sammanfattning

Till Miljöenheten har Tekniska divisionen, Nyköping vatten, inlämnat en anmälan om ändring av Lästringe avloppsreningsverk på fastigheten Braken 1:49, Nyköpings kommun. Tekniska divisionen har för avsikt att bygga om avloppsreningsverket Lästringe som är dimensionerat för 250 pe vilket innebär att den är en så kallad C-anläggning. Det nya avloppsreningsverket är av typen Conclean Graf Professional 250 pe och är tänkt att placeras intill den befintliga anläggningen. Efter ombyggnationen kommer dimensioneringen vara densamma och utsläppspunkten kommer att vara i befintligt dike som rinner genom banvallen och ut från Lästringe tätort. Anledningen till ombyggnationen är bland annat att anläggningen är gammal och sliten och vilket innebär ökad risk för driftstörningar. Det börjar även bli svårt att hitta reservdelar till vissa komponenter i reningsverket. Efter ombyggnationen räknar man med att uppnå en betydligt bättre rening av avloppsvattnet.

Bakgrund

Till Miljöenheten har Tekniska divisionen, Nyköping vatten, inlämnat en anmälan om ändring av Lästringe avloppsreningsverk på fastigheten Braken 1:49, Nyköpings kommun. Tekniska divisionen har för avsikt att bygga om avloppsreningsverket i Lästringe som är dimensionerat för 250 pe vilket innebär att den är en så kallad C-anläggning. Efter ombyggnationen kommer dimensioneringen vara densamma och utsläppspunkten kommer att vara i befintligt dike som rinner genom banvallen och ut från Lästringe tätort. Efter ombyggnationen räknar man med att uppnå en betydligt bättre rening av avloppsvattnet. Ett nytt reningsverk av typen Conclean Graf Professional 250 pe är tänkt att placeras intill den befintliga anläggningen. Den nya anläggningen består av en förbehandlingstank och två SBR-reaktorer tankar där både kemisk och biologisk behandling sker i satsvisa sekvenser. De tre tankarna kommer att grävas ned. En mekanisk rensutrustning i form av en spiralsil kommer att installeras innan de tre tankarna. Från denna rensutrustning kommer det finnas en bräddmöjlighet för att begränsa inkommande flöde så att den aktiva slamprocessen inte blir störd. Allt bräddat vatten kommer därmed att ha gått igenom mekanisk rensning. Befintlig anläggning kommer att byggas om så att del av bassängvolymen (ca 50 m³) kommer att kunna användas som bräddningsmagasin vid höga flöden.

Resterande yta i den befintliga byggnaden kommer att användas för lagring av kemikalietank, styrskåp samt personalutrymmen.

Anledningen till renoveringen och ombyggnationen är bland annat att reningsverket är gammalt och slitet vilket innebär ökad risk för driftstörningar och det börjar bli svårt att hitta reservdelar till verket. De senaste åren har även riktvärdet för totalfosfor återkommande överskridits. Den befintliga anläggningen tas ur drift först när den nya anläggningen är inrättad vilket innebär minimalt utsläpp av otillräckligt renat avloppsvatten på grund av nybyggnationen.

2020-12-18 skickades en begäran om komplettering med möjlighet att lämna synpunkter på förslag på riktvärden (10 mg/l BOD₇, 0,3 mg/l totalfosfor och 20 mg/l totalkväve) för det nya avloppsreningsverket. Nyköping vatten lämnade in svar på begäran om komplettering 2021-01-15 och hade synpunkter på förslaget riktvärde gällande totalkväve då de anser att inget riktvärde för totalkväve är nödvändigt.

Nyköping Vatten framför att vald reningsanläggning har kväverening och förväntar sig klara 20 mg/l vid normal drift och normala förhållanden men att det är problem med tidvis stora mängder ovidkommande vatten vilket gör att inkommande vatten till verket blir så utspätt och det då blir svårt att bedöma kvävereningen. Nyköping Vatten framför att det är kvävekrav på anläggningar över 10 000 pe och denna anläggning endast är dimensionerad för 250 pe. De framför även att det renade avloppsvattnet kommer att rinna ca 6 km i öppet dike innan det når recipienten Sundhällafjärden och för avloppsanläggningar upp till 200 pe ställer Nyköpings kommun krav på 40 mg/l för totalkväve när de bedöms ligga inom hög skydds nivå, det vill säga när utsläppet sker inom 500 meter från sjö, vattendrag eller naturvårdsområde. De framför även att kväveretentionen (permanent reduktion av kväve genom sedimentation och denitrifikation) torde vara avsevärd i diket som även passerar ett våtmarksområde innan det mynnar i Sundhällafjärden.

Lagstöd

Miljöbalkens andra kapitel innehåller allmänna hänsynsregler som alla ska följa. Den som bedriver en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Tillsynsmyndigheten kan med stöd av miljöbalken 26 kap. 9 § meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas.

Tillsynsmyndigheten kan också med stöd av 26 kap. 21 § meddela föreläggande om att till myndigheten lämna uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen och enligt 22 § utföra undersökningar av verksamheten.

Naturvårdsverkets föreskrifter om rening och kontroll av utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse (NFS 2016:6) innehåller bland annat bestämmelser om kontroll av utsläpp från avloppsreningsanläggningar med anslutning större än 200 pe. Förordning (1998:901) om verksamhetsutövarers egenkontroll innehåller bestämmelser om vad som måste finnas med i egenkontrollen för B- och C-verksamheter, t ex ansvarsfördelning, riskbedömning, kemikalieförteckning och rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. för drift och kontroll hålls i gott skick.

Motivering

Efter ombyggnationen räknar man med att uppnå en betydligt bättre rening av avloppsvattnet och ett beslut om nytt föreläggande med försiktighetsmått där utsläppskraven skärps är därför motiverat. Gällande reningen av BOD₇ och totalfosfor ställs nu både kvartalsmedelvärdeskrav och årsmedelvärdeskrav. Kvartalsmedelvärdeskraven kommer i praktiken fungera som riktvärden medan årsmedelvärdet är ett begränsningsvärde som inte får överskridas. Årsmedelvärdet sänks för BOD₇ från 15 mg/l till 10 mg/l och för totalfosfor från 0,5 mg/l till 0,3 mg/l. Nyköping Vatten har uppgett att anläggningen efter ombyggnation bör klara dessa halter och därmed bör en skärpning av kraven vara befogade enligt 2 kap 3 och 7 §§ Miljöbalken.

Eftersom Nyköpings kommun ställer krav på kväverening för de mindre avloppsanläggningarna i hög skyddsnivå, tex inom 500 meter från Sundhällafjärden, sjöar och naturvårdsområden bedömer Jävsnämnden att det är rimligt med kvävekrav för större anläggningar i närområdet. Jävsnämnden gör bedömningen att vid byte till nytt reningsverk bör bästa möjliga teknik användas och reningskraven bör sättas utifrån vilken rening som är möjlig, för en skälig kostnad. Vid ombyggnation av större reningsverk med utlopp till känslig recipient har Jävsnämnden sedan tidigare ställt krav på 20 mg/l totalkväve. Jävsnämnden anser att samtliga större reningsverk för över 200 pe bör ha riktvärden för totalkväve och sätter riktvärdet till samma halt som för de mindre avloppsanläggningarna i hög skyddsnivå, dvs 40 mg/l eller 50 % reduktion av totalkväve. Jävsnämnden gör bedömningen att utifrån recipientens lägre känslighet kan en lägre reningshalt av kväve vara tillräcklig jämfört med när recipienten är känslig för näringsämnesutsläpp, varför kvävehalten sätts till 40 mg/l istället för 20 mg/l.

I föreläggandet får verksamheten även strängare krav gällande kontroll än tidigare.

I Naturvårdsverkets föreskrifter om rening och kontroll av utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse (NFS 2016:6) finns bestämmelser om mätning av bräddning i och vid verket. Enligt föreläggandet ska bräddad volym kunna redovisas med hjälp av mätning eller beräkning även för samtliga bräddpunkter på ledningsnätet.

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

att förelägga Nyköpings kommun, Tekniska Divisionen, med organisationsnummer 212000-2940, om följande försiktighetsmått:

1. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med vad verksamhetsutövaren angivit i anmälan eller i övrigt åtagit sig i ärendet om inget annat framgår av nedanstående.
2. Provtagning av inkommande och utgående avloppsvatten ska ske minst 2 gånger per kalenderkvartal.
3. Om halten BOD₇ som medelvärde per kalenderkvartal överstiger 10 mg/liter ska åtgärder vidtas omgående så att värdet kan hållas. Halten av BOD₇ i utgående vatten från reningsverket får dock som medelvärde per kalenderår inte överstiga 10 mg/liter. Detta är ett begränsningsvärde som inte får överskridas.
4. Om halten totalfosfor som medelvärde per kalenderkvartal överstiger 0,3 mg/liter ska åtgärder vidtas omgående så att värdet kan hållas. Halten av totalfosfor i utgående vatten från reningsverket får dock som medelvärde per kalenderår inte överstiga 0,3 mg/liter. Detta är ett begränsningsvärde som inte får överskridas.
5. Halten av totalkväve i utgående vatten från reningsverket får som medelvärde under kalenderåret inte överstiga 40 mg/liter. Alternativt ska halten totalkväve som kalenderårsmedelvärde reduceras med minst 50 %.
6. För samtliga bräddpunkter på ledningsnätet, i och vid verket ska bräddad volym kunna redovisas med hjälp av mätning eller beräkning.
7. Samtliga bräddpunkter på ledningsnätet, i och vid verket ska vara försedda med fungerande larm.
8. Avloppsledningsnätet ska fortlöpande ses över, underhållas och åtgärdas i syfte att begränsa volymen ovidkommande vatten (dag-, läck- och dräneringsvatten) och förhindra utsläpp av obehandlat eller otillräckligt behandlat avloppsvatten genom bräddningar. Till grund för detta ska det finnas en ändamålsenlig förnyelseplan eller liknande som regelbundet uppdateras.

9. Slamhanteringen vid avloppsreningsverket ska ske på sådant sätt att olägenheter i omgivningen inte uppkommer.

10. Flytande kemikalier ska förvaras med sekundärt skydd för spill och läckage. Det sekundära skyddet ska rymma hela den största behållarens volym samt minst 10 % av övriga förvarade behållares volym.

11. Absorptionsmedel ska finnas lättillgängligt och användas vid spill av flytande kemikalier. Spill ska omedelbart samlas upp och tas om hand på lämpligt sätt.

12. Vid större haveri, omfattande ombyggnads- eller underhållsarbeten som medför att hela eller delar av anläggningen tas ur drift ska åtgärder vidtas för att motverka vattenförorening eller andra olägenheter för omgivningen. Samråd ska ske med tillsynsmyndigheten vid dessa tillfällen.

13. Om besvärande lukt eller andra olägenheter uppstår i omgivningarna till avloppsnätet eller avloppsreningsverket ska åtgärder vidtas för att motverka dessa störningar.

14. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå, frifältsvärde, utomhus vid bostäder än: dagtid vardagar (kl. 06-18) 50 dB(A), nattetid (kl. 22-06) 40 dB(A) och övrig tid 45 dB(A). Maximala ljudnivåer nattetid (kl. 22-06) får inte överskrida 55 dB(A).

15. Senast den 31 mars varje kalenderår ska en årsrapport avseende föregående kalenderår lämnas till tillsynsmyndigheten. I årsrapporten ska det finnas en kommenterad sammanfattning av resultaten av mätningar, beräkningar eller andra undersökningar som utförts under året för att bedöma verksamhetens påverkan på miljön och människors hälsa. Rapporten ska även innehålla en redovisning av de betydande åtgärder som vidtagits under året för att säkra drift och kontrollfunktioner samt för att förbättra skötsel och underhåll av tekniska installationer. I förekommande fall ska även betydande åtgärder som genomförts med anledning av driftstörningar, avbrott, olyckor eller liknande händelser som har inträffat under året redovisas om händelsen medfört eller hade kunnat medföra olägenhet för miljön eller människors hälsa.

att detta beslut träder ikraft 3 månader efter att ombyggnationen är färdigställd och anläggningen är driftsatt, slutbesiktigad samt övertagen och godkänd av Nyköping Vatten,

att för den tid som gått åt för handläggning av anmälan ta ut avgift för 10 tillsynstimmar á 1100 kronor. Faktura kommer att sändas separat.

Per Berggren
Miljöchef

Ann-Katrine Berg
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Beslut till:

Tekniska divisionen, Nyköping Vatten, Nyköpings kommun, 611 83 NYKÖPING
Akten

Bilaga

Hur man överklagar
Delgivningskvitto

JN § Attestförteckning för Jävsnämnden

Diarienummer: JN19/8

Med anledning av personalförändringar så behöver attesträtten förändras. Som ordinarie sakkunnig för Jävsnämnden sätts sakkunnig tjänsteperson Per Lithammer och som ersättare sakkunnig tjänsteperson Jonas Andersson.

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

- 1) att** godkänna attestförteckning enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-02-16.

Beslut till:

Ekonomi

Löneenheten

Jävsnämnden

Attestförteckning för Jävsnämnden gällande från och med 2021-03-09.

Bakgrund

Med anledning av personalförändringar så behöver attesträtten förändras. Som ordinarie för Jävsnämnden sätts sakkunnig tjänsteperson Per Lithhammer och som ersättare sakkunnig tjänsteperson Jonas Andersson.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Ärendet påverkar inte barn direkt eller indirekt så därför har det inte funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

att godkänna attestförteckning enligt bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-02-16

Mats Appel
Sakkunnig tjänsteperson
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2021-02-25

Beslut till:

Ekonomi

Löneenheten

Attestförteckning för Jävsnämnden

Ansvar	Verksamhet	Benämning	Beslutsattest	Ersättare	Referenskod	Faktmottagare/ granskare	Datum
2963		NÄMNDKOSTNADER	Per Lithammer	Jonas Andersson	NK29	Kristina Nygren	2020-09-21
	02	VERKSAMH.STYR-OFÖRDELAT					
	22	FÖRVALTN EGNA BYGGNADER					

JN § Verksamhetsberättelse 2020 för Jävsnämnden**Diarienummer: JN21/1**

Verksamhetsberättelsen beskriver större händelser under året samt det ekonomiska utfallet.

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

- 1) att** godkänna förslag till verksamhetsberättelse 2020 för Jävsnämndens verksamhet, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-02-24.

Beslut till:

Kommunstyrelsen

Revisionen

Jävsnämnden

Verksamhetsberättelse 2020 för Jävsnämnden

Verksamhetsberättelserna beskriver större händelser under året samt det ekonomiska utfallet.

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

att godkänna förslag till verksamhetsberättelse 2020 för Jävsnämnden verksamhet, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-02-24

Mats Appel
Sakkunnig tjänsteperson
Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2021-02-25

Beslut till:

Kommunstyrelsen

Revisionen

Verksamhetsberättelse 2020 för Jävsnämnden

Uppdrag enligt budget

Jävsnämndens uppdrag är att säkerställa att Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSN) undviker att hamna i jävssituation när tillsyn, beslut och myndighetsutövning sker mot den egna verksamheten. Det gäller framför allt inom områdena:

- Bygglov
- Tillsyn enligt miljöbalken
- Livsmedelstillsyn
- Detaljplanearbete
-

Året som gått

Det har varit ett annorlunda år där utmaningarna varit många och stora för verksamheterna. Men med gemensamma krafter har verksamheterna löst de utmaningar som uppkommit. Verksamheterna har fått en bra koll på vilka ärenden som skall till Jävsnämnden. Jävsnämndens arbete har dock inte påverkats.

Utvecklingsarbetet Fokus nöjd kund har fortsatt och mycket glädjande är att NKI stigit.

Väsentliga händelser

Samhällsbyggnad har tagit fram organisation, struktur och rutiner för att möjliggöra genomförande av det nya tillsynsansvaret som tilldelades kommunerna i samband med pandemin och att samtidigt möjliggöra genomförandet av regelbunden och ändamålsenlig tillsyn. Framtagning av information till näringsliv och allmänhet var också en viktig del av arbetet.

Ny taxa infördes för tillsyn enligt miljöbalken vid halvårsskiftet som till största delen innebär efterhandsdebitering, vilket har varit efterfrågat.

Hänt till följd av Corona

Corona har påverkat genom nationella beslut, framför allt tillsynsansvaret som tilldelades kommunerna i samband med pandemin, vilket har lett till att verksamheterna har tvingats att organisera och prioritera resurser för detta på bekostnad av ordinarie verksamhet och tillsyn.

Nämndmöten och övriga möten har, med olika upplägg, kunnat genomföras och samtidigt uppfylla rådande restriktioner.

Årets måluppfyllelse för prioriterade målområden

Jävsnämnden är inte specifikt dedikerat till något målområde i kommunfullmäktige. Indirekt berörs nämnden av de mål som finns för Miljö- och samhällbyggnadsnämnden (MSN). Alla måluppfyllelser inom dessa tas upp och redovisas i MSN Verksamhetsberättelse.

Årets ekonomiska resultat, tkr

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avv Budget 2020	Utfall 2019	Utfall 2020 jmf 2019
Lönekostnader	-17	-4	13	-11	9
Övriga personalkostnader	-3	0	3	0	0
Köp av tjänst/verksamhet	-15	-10	5	-6	-4
Summa Kostnader	-35	-15	20	-17	2
Summa RR	-35	-15	20	-17	2

Utfall jämfört med budget

Jävsnämndens samlade resultat för år 2020 blev -15 jmf med budget -35 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse med 20 tkr. Avvikelsen beror på lägre kostnader för nämndens ledamöter vilket är svårt att uppskatta då det eventuellt behöver vara fler möten än vad som är planerat.

Utfall jämfört med föregående år

Lönekostnader var något lägre 2020 jämfört med 2019 vilket beror på något fler möten inkluderat utbildning.

Internkontroll

För året fanns det inte någon internkontrollplan framtagen.

Volymer och nyckeltal

Jävsnämnden har så få ärenden på sitt bord så att ta fram specifika volymer och nyckeltal bedöms varken som realistiskt eller nödvändigt.

Förväntad utveckling på längre sikt

Nyköpings kommun växer vilket ställer höga krav på effektivitet, kvalitet och resurstillgång i den fysiska planeringen. Vilket självklart kommer medföra att det kommer bli något fler ärenden även till Jävsnämnden.

JN § Internkontrollplan för Jävsnämnden 2021

Diarienummer: JN21/7

Av kommunallagen framgår att kommunens nämnder ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detta innebär att nämnderna själva ansvarar för att ha en ändamålsenlig styrning av verksamheten. Det ska också finnas rutiner som förhindrar förluster och som säkerställer en rättvisande redovisning samt att verksamheten har en hög rättssäkerhet.

Beställarkontoret har tillsammans med nämndens ordförande, upprättat ett förslag till internkontrollplan 2021 för Jävsnämnden. Internkontrollplanen är framtagen genom en risk- och väsentlighetsanalys. Internkontrollplanen visar de hot/risker som, vid ett inträffande, bedöms ge störst påverkan på Jävsnämndens verksamhet.

Nämndens internkontroll genomförs främst som en del i den ordinarie verksamheten. Detta visas tydligast genom täta kontakter mellan produktion och sakkunnig tjänsteperson.

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

- 1) **att** anta internkontrollplan för 2021, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-02-24.

Beslut till:

Kommunstyrelsen
Revisorerna

Jävsnämnden

Internkontrollplan 2021 för Jävsnämnden

Sammanfattning

Av kommunallagen framgår att kommunens nämnder ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detta innebär att nämnderna själva ansvarar för att ha en ändamålsenlig styrning av verksamheten. Det ska också finnas rutiner som förhindrar förluster och som säkerställer en rättvisande redovisning samt att verksamheten har en hög rättssäkerhet.

Beställarkontoret har tillsammans med nämndens ordförande, upprättat ett förslag till internkontrollplan 2021 för Jävsnämnden. Internkontrollplanen är framtagen genom en risk- och väsentlighetsanalys. Internkontrollplanen visar de hot/risker som, vid ett inträffande, bedöms ge störst påverkan på Jävsnämndens verksamhet.

Nämndens internkontroll genomförs främst som en del i den ordinarie verksamheten. Detta visas tydligast genom täta kontakter mellan produktion och sakkunnig tjänsteperson.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

- 1) **att** anta internkontrollplanen för 2021, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 2021-02-24.

Mats Appel

Sakkunnig tjänsteperson

Slutversion av Tjänsteskrivelsen godkändes
2021-02-25

Beslut till:

kommunstyrelsen

Revisorerna

Risk- och väsentlighetsmatrix

KONSEKVENNS (1-5)	
5-Mycket allvarlig	5
4-Allvarlig	4
3-Kännbar	3
2-Lindrig	2
1-Försumbar	1
SANNOLIKHET (1-5)	1-Osannolik

Risk- och väsentlighetsanalys	Bedömning 2020		
	Hot/risk	Konsekvens	Sannolikhet
Återrapporterade delegationsbeslut stämmer inte med reglemente och delegationsordning och beslutet hänvisar inte till gällande lagstiftning.	4	2	8
Fel nivå på service till medborgare. Bristande kvalitet. För höga kostnader i relation till beställd kvalitet.	3	2	6
Motstridiga styrdokument som leder till olika beslut i likartade ärenden	4	2	8
Bristande underlag som leder till felaktiga beslut	4	2	8
Fakturering sker inte enligt taxan	2	1	2
Myndighetsutövningen sker inte, på ett för medborgarna/företagen, rättssäkert sätt	5	2	10
Delegationsbeslut återrapporteras inte/dålig uppföljning	2	2	4
Beslut som är jävsgrundande tas felaktigt i Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och inte i Jävsnämnden,	4	2	8
Verksamheterna arbetar inte enligt beslutade kontroll- och tillsynsplaner	4	3	12

Åtgärder för hot/risk med konsekvens/sannolikhetsvärde med 12 eller högre redovisas i flik Risker med åtgärder.

Hot/risk	Konsekvens	Sannolikhet	Konsekvens / Sannolikhetsvärde	Kontrollmoment	Ansvarig	Metod	Frekvens	Rapport till
Verksamheterna arbetar inte enligt beslutade kontroll- och tillsynsplaner	4	3	12	Redovisning från verksamheterna hur arbetet följer planerna	Sakkunnig	Kontrolleras med verksamheterna	Uppföljning av beställning, 2 ggr/år (halv år och helår).	Nämnd

Nämnden internkontroll genomförs främst som en del i den ordinarie verksamheten. Främst genom täta kontakter mellan produktion och nämndansvariga tjänstemän, nio heldags presidie möten samt tre uppföljningar av internöverenskommelsen. Där det sistnämnda redovisas tillbaka till nämnden.

JN § Delegationsärenden

Diarienummer: JN21/4

För att ta del av anmälda delegationsbeslut på nämndsammanträde, var god kontakta nämndsekreterare senast två arbetsdagar innan mötet för att säkerställa att handlingarna hinner tas fram.

För begäran om allmän handling, kontakta ansvarig registrator.

Bilagat finns en förteckning över delegationsbeslut fattade till och med 2021-01-19.

Förslag till beslut

Jävsnämnden beslutar

- 1) att** lägga förtecknade delegationsärenden till handlingarna.

Jävsnämnden

Delegationsbeslut

Pt	Dnr	Handlingsrubrik	Beslutande	Beslutsdatum
2.8.3	2020-3345	Ansökan om tillstånd för transport av avfall	Ola Sundin	2020-12-07
2.9.1	2020-3398	Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring	Jenny Dominius	2020-12-18
2.1.17	2020-3440	Yttrande gällande komplettering av ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för återvinningscentral på Produkten 1	Ingela Börjeson	2021-01-19
	B 2020-623	Startbesked	Stéphanie Strömberg	2020-08-10
	B 2020-403	Bygglov och startbesked	Helena Malmström	2020-07-02
	B 2020-264	Bygglov, startbesked och strandskydd	Charbel Nano	2020-10-27
	B 2019-1182	Slutbesked	Markus Engman	2020-06-30
	B 2019-1182	Bygglov och startbesked	Markus Engman	2019-12-30